

OCMW Sint-Gillis
Algemene beleidsnota
2021

Onder het voorzitterschap van Myriem
AMRANI

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	p.3
Deel 1	
EEN SOCIAAL, SOLIDAIR, EMANCIPATORISCH EN MILIEUVRIENDELIJK BELEID	p.4
<i>EEN SOCIAAL SOLIDAIR BELEID</i>	
Strijd tegen de non-take-up (niet-inschakelen) van het OCMW	p.5
Informatie voor gebruikers en externe communicatie Gepersonaliseerde hulp en sociale emancipatie	p.5 p.7 p.7 p.8
Sectorale maatschappelijk werkers	p.8
Beter onthaal	p.8
Blanco-Comités – uniformisering van de werkwijzen Supervisie van de maatschappelijk werkers	p.9 p.9
Bijscholing	
Eerste- en tweedelijnsopleidingen	p.10 p.11
<i>EEN SOCIAAL EMANCIPATORISCH BELEID</i>	
Het sociaal emancipatiebeleid	p.12
Een preventietak 'Precaire jongeren'	p.13
De strijd tegen dakloosheid	p.13
Referentieadres	
Vreemdelingen zonder papieren	
<i>VOOR EEN DUURZAME AANPAK MET MINIMALE VOETAFDruk</i>	
De ecologische transitie binnen het OCMW	
Deel 2	
DE OPERATIONELE MECHANISMEN VAN HET OCMW	p.17
De tak jongerenpreventie	p.17 p.18
Het departement maatschappelijk welzijn - DMW	
Het departement volwassenenpreventie - DVP	p.25
DE ADMINISTRATIE EN HET FINANCIËEL BEHEERSPLAN	p.37
Het departement human resources	p.37
Budget 2021	p.40

Voorwoord

De impact van de coronacrisis

Vlak na de presentatie van de algemene beleidsnota van 2020 werden we geconfronteerd met de 1ste golf van een nooit eerder geziene gezondheids crisis, die tot op vandaag gevolgen heeft voor de volledige samenleving en op de werking van onze instelling.

Door de lockdownmaatregelen en de wettelijke preventiemechanismen van de toezichthoudende autoriteiten werd de organisatie van de dagelijkse werking van ons personeel grondig beïnvloed en werden tal van projecten uitgesteld. De basisdiensten voor de gebruikers en voor personen die door de crisis een beroep moesten doen op onze diensten, bleven echter gewaarborgd.

Dankzij deze crisis zonder weerga kwamen bepaalde zwakke punten van onze instelling aan de oppervlakte, zeker op het vlak van permanente communicatie naar het publiek en van externe communicatie. Het werd duidelijk dat de personen die door de crisis werden geraakt, niet altijd op de hoogte waren van hun rechten en van de beschikbare bijstand. Daarnaast is er het non-take-up-percentage, of mensen die geen beroep doen op onze diensten en daardoor onder de radar van onze werking blijven: jongvolwassenen, daklozen eenoudergezinnen enz.

Een snelle analyse toont aan dat onze diensten zich vooral 'intra muros' uiten en op passieve wijze worden toegepast, alsook dat de eerstelijnswerking onvoldoende ontwikkeld is.

We zijn ervan overtuigd dat deze crisis een unieke kans biedt om stil te staan bij een nieuwe houding in de strijd tegen de non-take-up en tegen de toenemende kwetsbaarheid.

Een noodplan voor een nooit geziene crisis: Subsidies en specifieke bijstand voor Covid-19

Het was duidelijk dat heel wat mensen zich door de gezondheids crisis en de lockdownmaatregelen plots in een kwetsbare positie bevonden. Werknemers uit verschillende getroffen sectoren vielen van de ene dag op de andere zonder inkomen. Naast deze nieuwe cliënten werden ook de bestaande gebruikers van het OCMW zwaar getroffen.

Als reactie op de reikwijdte van deze crisis deelde de federatie van Brusselse OCMW's de concrete moeilijkheden met de verschillende machtsniveaus. Er werd gehoor gegeven aan deze oproepen, wat ertoe leidde dat er voor 2020-2021 uitzonderlijke subsidies werden toegekend aan de OCMW's.

Ons OCMW stelde een actieplan op om deze subsidies te verdelen in functie van de noden die door onze diensten, het directiecomité en het vast bureau werden vastgesteld. Verderop wordt dit actieplan

'Covid-19-bijstand 2020/2021' in detail verklaard.

Vanuit een streven om beter rekening te houden met de uitdagingen van de toenemende onzekerheid en om de dienstverlening voor de gebruikers te verbeteren, willen we de projecten en acties die ontstonden als reactie op de coronacrisis, te evalueren en eventueel te bestendigen.

In deze algemene beleidsnota stellen we voor om de grote lijnen van een '**sociaal, solidair, emancipatorisch en milieuvriendelijk beleid**' vast te leggen.

EEN SOCIAAL, SOLIDAIR, EMANCIPATORISCH EN MILIEUVRIENDELIJKE BELEID

Binnen de structuur van onze sociale zekerheid vormen de OCMW'S de **laatste buffer van sociale bescherming**. Zij werken op lokaal niveau, en hun taken – het garanderen van een menswaardig bestaan aan de begunstigden – kennen een emancipatorische doelstelling en staan in het teken van sociale empowerment. Dit gebeurt aan de hand van de toekenning van een leefloon en van processen van sociaal-professionele integratie en preventieve psychosociale begeleiding.

Dankzij de definitie van de menswaardigheid vormen **emancipatie en sociale empowerment** (niet enkel op financieel vlak) duidelijk beoogde aspecten. Daarom wil het OCMW van Sint-Gillis een **laboratorium voor sociale innovatie** zijn, dat zijn werking voortdurend in vraag stelt.

Het komt erop neer dat we projecten en oplossingen moeten aanreiken die perfect aansluiten bij de sociale noden, en dit met de meest geschikte hulp. Dit kan palliatieve en/of curatieve hulp zijn, maar ook preventieve hulp. We denken dan aan de toekenning van financiële hulp zoals huurwaarborgen of hulp aan het begin van het schooljaar, maar ook aan workshops en groepsanimaties rond sociale integratie en empowerment.

Deze aanpak kadert in het streven van het OCMW naar een efficiëntere praktische werking, en dat door gerichte samenwerkingen en duurzame partners die het OCMW toegang bieden tot een breder en toegankelijk publiek.

De sociale coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis, waarbij ruim 120 partners samenwerken rond 11 themagroepen, vormt een geprivilegieerde reflectieruimte. De leden ontwikkelen permanente acties met het oog op de verwezenlijking van de doelstelling op het vlak van emancipatie en empowerment van de gebruikers.

Deze dimensie doorkruist alle diensten van onze instelling en wordt op transversale en kent een gecoördineerde aanpak en uitwerking in het kader van de verschillende door de instelling ontwikkelde mechanismen.

EEN SOCIAAL SOLIDAIR BELEID

Strijd tegen de non-take-up (niet-inschakelen) van het OCMW

Onze proactieve aanpak op het vlak van observatie en analyse van de verpaupering in Sint-Gillis heeft er samen met de vaststellingen binnen onze instelling in de verschillende bestaande consultatie-organen (sociale staf, Blanco-Comité enz.) toe geleid dat iedereen binnen de instelling de **strijd tegen de non-take-up** als een volwaardige doelstelling beschouwt.

De term 'non-take-up van de rechten' verwijst naar elke persoon die geen beroep doet op een openbaar aanbod van rechten en diensten waar hij of zij aanspraak op kan maken. Zo zijn er binnen verschillende domeinen van sociale bescherming personen die in aanmerking kunnen komen voor een uitkering of voor een dienstverlening, maar die hun rechten niet altijd kennen, niet de reflex hebben om een aanvraag in te dienen, ofwel niet weten hoe deze aanvraag te doen.

Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad definieert non-take-up als volgt:

- Onwetendheid: het recht is niet gekend door de persoon.
- Het niet aanvragen: het recht is gekend, maar wordt niet aangevraagd door de persoon.
- Niet-toegang: het recht is gekend en aangevraagd, maar de persoon ontvangt het niet.
- Het feit dat het niet wordt voorgesteld: wanneer een maatschappelijk werken geen recht voorstelt aan een persoon die hier recht op heeft.
- Uitsluiting: wanneer er een proces van uitsluiting van de sociale rechten is.

'Eurofound' bepaalde een aantal levenstrajecten waar personen in een non-take-up-situatie vaker mee te kampen hebben. Het gaat meestal om personen die:

- sociaal geïsoleerd zijn (eenoudergezinnen, ouderen, gehandicapten, ...);
- recent hulpbehoevend zijn geworden door een gewijzigde levenssituatie;
- het risico op grotere stigmatisering lopen;
- geen vast adres of geen bankrekening hebben.

Er bestaan uiteenlopende oorzaken voor non-take-up: gebrek aan informatie, problemen om de rechten te benutten (stigmatisering, vooroordelen, schrik voor controle, ...), complexiteit van de regelgeving, houding van de instelling (gebrek aan voorstel, budgettaire beperkingen, gebrek aan proactiviteit, ...).

Bronnen: <https://www.mi-is.be/nl/themas/armoede/bestrijding-van-de-non-take-up-van-de-sociale-rechten>

Al deze vaststellingen bevestigen ons uitgangspunt dat we een gezamenlijke aanpak nodig hebben, teneinde **non-take-up optimaal te vermijden en het probleem bij de bron aan te pakken.**

In deze nota komen we regelmatig terug op deze dimensie. In het 2de deel de mechanismen en acties die we ontwikkelden om deze doelstellingen te verwezenlijken.

Betere informatie van de gebruikers via externe communicatie.

De interne analyse die in het kader van het Transversaal Strategisch Plan (TSP) werd uitgevoerd toonde aan dat een aanzienlijk percentage van de middelen ongebruikt blijft, hetgeen echter moeilijk te objectiveren valt.

Het directiecomité wees trouwens ook op de zwakte en het onaangepaste karakter van onze externe communicatie naar kwetsbare personen en naar de gebruikers in het algemeen. Ons informatiebeleid moet opnieuw bepaald worden, en ook moeten de infocampagnes van onze instelling en onze diensten rekening houden met de dimensie van de **strijd tegen de non-take-up**.

Uit verschillende analyses en studies blijkt immers ondubbelzinnig dat duurzame, passende en gerichte informatie een essentiële rol kan spelen bij het terugdringen van de non-take-up.

In het licht van deze vaststelling vonden wij het dringend noodzakelijk om het belang van de voorlichtingsopdracht van ons Centrum opnieuw te bevestigen en om een nieuwe communicatiestrategie te bepalen naar kwetsbare groepen die geen toegang hebben tot informatie over bestaande bijstand en over hun rechten.

In de toekomst willen we ons meer richten op kwetsbare groepen die over weinig technische middelen beschikken en die weinig reactief en proactief zijn in hun zoektocht naar bijstand: gezinnen, jongeren, ouderen, daklozen, nieuwkomers enz. Er wordt dus bijzondere aandacht verleend aan ongeletterde en digitaal weinig onderlegde groepen.

Alhoewel het OCMW een tak communicatie oprichtte, blijkt uit de interne evaluaties dat de meeste middelen en het gros van de werking worden aangewend voor interne communicatie naar de werknemers van het OCMW.

De externe communicatie bestaat vandaag hoofdzakelijk uit punctuele acties, die er komen op vraag van verschillende dienstverlenende departementen en dus niet voldoen aan een gezamenlijke en transversale strategie.

Analyses door de dienst 'interne controle' bevestigen deze tekortkoming van onze externe communicatie.

Na een uitgebreidere reflectie over de uitdagingen van de communicatie door onze instelling zal het nodig zijn de opdrachten van de tak communicatie opnieuw te definiëren voor alle aspecten van de externe communicatie. Deze analyse moet leiden tot de oprichting van een tak externe communicatie op maat van de uitdagingen van ons OCMW.

Om de non-take-up actief te bestrijden, moeten we volgende groepen op regelmatige basis informeren:

- De gebruikers en het 'brede publiek', rond de bestaande sociale bijstand
- Vroegtijdige schoolverlaters en studenten
- Kwetsbare gezinnen
- Eenoudergezinnen
- Vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld
- Daklozen en mensen zonder papieren
- Geïsoleerde ouderen
- enz.

Uitgerolde acties

- Nieuwe definitie van de taken en van de informatiestrategie van de communicatietak
- Opstelling van een extern communicatieplan gericht aan de gebruikers
- Uitwerking van een actieplan 'Strategie voor interne en externe communicatie'
- Versterking van de transversale aanpak binnen de instelling
- Ontwikkeling van preventief sociaal werk op straat bij kwetsbare jongvolwassenen
- Versterking van de werking bij daklozen
- Versterking en uitbreiding van de samenwerkingen met spelers uit de culturele, sociale, gezondheids-, werk- en huisvestingssector

- Versterking van de samenwerking met de OCR's

Gepersonaliseerde bijstand en social empowerment

De sociale werking van de instelling bestaat vandaag uit twee departementen: het Departement Maatschappelijk Welzijn (DMW) en het Departement Volwassenenpreventie (DVP). Beide departementen vormen het hart van de maatschappelijke werking van de instelling. Deze werking wordt aangevuld met de tussenkomst van de Dienst Jongerenpreventie, bestaande uit het CEMO en het Maison de l'Adolescent (MADO SUD).

De Algemene Sociale Dienst en de verschillende onderdelen ervan vormen de belangrijkste eerste lijn voor de individuele hulpverlening die ons centrum aanbiedt.

De maatschappelijke werkers van deze dienst vervullen de hoofdtaak van het centrum, in overeenstemming met artikel 47 van de organieke wet: *"De maatschappelijke werker moet personen en families helpen om kritische situaties waar ze zich in bevinden te ontstijgen of te verbeteren. Dit binnen het kader van de algemene doelstelling van het OCMW, namelijk "iedereen de mogelijkheid bieden om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid".*

De dienst bestaat uit een groot team sectorale maatschappelijke werkers (MW's) en vormt het eerstelijnsonthaal van bezoekers en voor de analyse van hun aanvraag tot bijstand. Hun werk wordt versterkt door een team onthaal-MW's, stewards en codeerders in backoffice.

Dit vormt een cruciale stap in het begeleidingsproces van de persoon en in de strijd tegen eventueel maatschappelijk afhaken. Deze stap wordt permanent geanalyseerd en aangepast aan de realiteit van de aanvragers, die soms de opvolging van hun aanvraag tot bijstand stopzetten.

Dit initiële analysewerk wordt echter bemoeilijkt door de diversiteit van de aanvragen door het publiek, alsook door de groeiende complexiteit van de wettelijke mechanismen (regels, uitzonderingen, voorwaarden).

Bijscholing en supervisie van de sociale werkers vormen in onze ogen belangrijke manieren om na te denken over de vereenvoudiging van de procedures en over een afname van institutionele agressiviteit die de gebruikers kunnen ervaren.

Daarom blijven de werkers en hun hiërarchie regelmatig en in onderling overleg met de beslissingsorganen van het centrum (Blanco-Comité, sociale staf enz.) de interventieprotocollen en -methodologieën evalueren.

De bijkomende middelen en personen die ter beschikking zullen worden gesteld van de algemene sociale dienst beogen dus een **beter onthaal van het publiek, maar ook een lager gevoel van de institutionele agressie zoals sommige gebruikers ervaren of aanvoelen.**

Sectorale maatschappelijk werkers

De begeleiding door de lokale maatschappelijke werkers bestaat uit luisteren, analyseren en helpen. Hun tussenkomst gebeurt op basis van de behoeften en vragen van de persoon, rekening houdend met zijn of haar parcours, capaciteiten en tempo.

De maatschappelijk werker onderzoekt in detail op welke bijstand de persoon in kwestie aanspraak kan maken, ongeacht de bevoegdheid van het centrum of andere instanties. Indien deze persoon recht heeft op bijstand van het OCMW, rapporteert de MW de eventuele goedkeuring van de

voorgestelde bijstand aan de speciale comités. Deze financiële bijstand, hetzij op regelmatige, hetzij op punctuele basis, en ongeacht of deze een curatieve dan wel preventieve oplossing vormen,

kan alle levensaspecten van de persoon betreffen: huisvesting, gezondheid, familie, voeding enz.

De tussenkomst van de algemene sociale dienst blijft in de meeste gevallen het middelpunt van de sociale begeleiding, waarrond de gespecialiseerde interventies van de andere diensten of onze partners worden uitgewerkt.

Beter onthaal

De tussenkomst van de maatschappelijk werker, zijn of haar hoofdtaak, kan door de toename van het puur administratieve werk in de dagelijkse werking in het gedrang komen. Het is belangrijk te vermelden dat +/- 70 % van de werktijd van de maatschappelijk werkers besteed wordt aan de uitvoering van de eerste psychosociale begeleiding, wat nog steeds de hoofdactiviteit vormt van het OCMW.

Op korte termijn streven we ernaar deze begeleiding te behouden, waarbij we de komende jaren bekijken op welke manieren deze begeleiding verbeterd kan worden. Dit kan door bijkomend personeel (na objectivering en volgens de beschikbare budgetten), of door een analyse en een herschikking van de werkprocessen en -methodologieën, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van een ambitieus opleidingsplan.

Er zal specifieke aandacht besteed worden aan de standaardisering en de professionalisering van de werkmethodes en van de opmaak van dossiers, dit teneinde voor alle gebruikers een rechtvaardige behandeling te garanderen.

Blanco-Comités - Gelijkschakeling van de gedragsregels

Voor alle sectoren (BCSD, CSAJ, CASI, CMR, Cultuur enz.) werden in 2020 de gedragsregels gelijkgesteld en besproken met de adviseurs binnen de Blanco-Comités voor bemiddeling. Alle beslissingen en reflecties over de toekenningsprocessen voor bijstand en de aanpassingen van de bedragen werden geïmplementeerd en toegepast na goedkeuring door de raad van de sociale werking.

Er dringt zich een snelle studie op van de financieringspistes op lange termijn (na afloop van de covid-subsidies), teneinde de budgettaire impact van de sociale 'post-covid'-crisis op de gemeentelijke dotatie te beperken.

Hiervoor zal een uitgebreid rapport worden opgesteld van de beslissingen door de Blanco-Comités. Hierin wordt gekeken naar de budgettaire impact en monitoring van deze beslissingen, om zo de budgettaire evolutie op te volgen.

Supervisie van de maatschappelijk werkers.

Om de dienstverlening voor de gebruikers te verbeteren, blijft het departement van de maatschappelijke werking zijn analyses uitvoeren en blijft het werken aan de verbetering van het onthaal van de bezoekers, de kwaliteit van het maatschappelijk werk, de mechanismen en de methodes waarover de maatschappelijk werkers beschikken.

De aan de maatschappelijke werkers voorgestelde supervisie komt bovenop die bijzondere aandacht voor het werkkader en de werkmethoden. Dankzij de supervisiemomenten kunnen de MW's moeilijkere situaties loslaten, maar ook wat afstand nemen van de dagelijkse praktijk. Zo verliezen ze de betekenis die ze individueel en collectief aan hun werk en hun vak geven, niet uit het oog.

Bijscholing

Naar aanleiding van de analyses en behoeften van de medewerkers en de instelling zullen er opleidingen georganiseerd worden ter bevordering van de professionalisering (opleidingsplan).

Verder zullen ook bewustmakingsopleidingen worden georganiseerd rond thema's zoals: onthaal van kwetsbare personen; institutionele agressie; partner- en gezinsgeweld; de strijd tegen non-take-up, eenoudergezinnen en opvoedingsondersteuning; burgerparticipatie; geestelijke gezondheid; zware schuldenlast; toegang tot huisvesting.

Eerste- en tweedelijnsopleidingen

De instelling blijft de eerste- en tweedelijnsagenten opleiden om hun kennis over de vele regels, diensten en types bijstand van het OCMW van Sint-Gillis te vergroten.

Uitgerolde acties

- Versterking van de analyse van de werkmethode van de MW's, van de protocollen en van de geïmplementeerde begeleidingsprocessen.
- Opmaak van een opleidingsplan van het personeel, met aandacht voor de talenkennis en de digitale vaardigheden van de medewerkers.
- Verhoging van de bestede tijd aan de psychosociale begeleiding van de gebruikers. Deze begeleiding vormt namelijk de essentiële link voor een vertrouwensrelatie.
- Toename van het leefloon +10% tot +20% voor de toekenning van bijstand (tijdens de coronacrisis)

Om de begeleiding van de gebruikers de komende jaren te versterken en nieuwe aanvragers te verwelkomen, zullen we er samen met de afdelingshoofden voor zorgen dat we het personeelskader aanpassen en consolideren in functie van de beschikbare budgetten en dat er algemene en gerichte informatiecampagnes worden uitgerold.

EEN SOCIAAL EMANCIPATORISCH BELEID

Het sociaal emancipatiebeleid

Artikel 23 van de Belgische Grondwet stelt dat het leiden van een menswaardig bestaan een fundamenteel recht is. De grondwet stelt in dat verband dat de wet ervoor moet zorgen dat de economische, maatschappelijke en culturele rechten van de burger worden gegarandeerd. Daarin kadert het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing.

Zonder deze dimensie zou het sociale beleid van het OCMW van Sint-Gillis dan ook niet compleet zijn. Sterker nog: **de reële emancipatie van de gebruiker eist dat in de sociale begeleiding ook de doelstelling van persoonlijke ontplooiing geïntegreerd wordt - wat via deelname aan culturele activiteiten moet gebeuren.**

Daarom blijft het aanbod van de cultuurdienst een basispijler van de instelling. Op die manier kunnen we individuele bijstand voor volwassenen en kinderen toekennen, niet alleen aan OCMW-gebruikers, maar ook aan personen met een inkomen dat 20% boven het leefloon ligt.

Met het oog op grotere empowerment van de gebruikers **zullen we de komende jaren bepaalde participatieve projecten versterken, alsook nieuwe projecten ontwikkelen.**

Actieve participatie van de gebruikers

Het OCMW zal het standpunt van de gebruikers centraal blijven stellen bij de uitwerking van zijn beleid voor sociale werking en in de aanpassing van zijn procedures, en dit in het kader van een optimale participatieve preventieve werking.

Het participatie- en integratieproces van de gebruiker helpt de dienstverlening voor de gebruikers te verbeteren, en is van enorme waarde in de strijd tegen de non-take-up. Vandaar het essentiële en waardevolle karakter van dit proces.

We citeren hierbij als voorbeeld het project van het '*Participatief platform voor de gebruikers*', dat als doelstelling heeft om de specifieke problematiek te analyseren en om pistes aan te reiken waarmee we ons sociaal beleid op regelmatige basis kunnen aanpassen.

Na een 1ste interne ervaring beslisten we om voor de 2de editie een beroep te doen op een externe structuur die grote ervaring heeft met bijscholing en die gespecialiseerd is in de begeleiding en de organisatie van het woord van de gebruikers.

Met deze 'uitbesteding' willen we onze diensten ontlasten van deze tijdrovende taak, die zijn grenzen heeft bereikt in de relatie en de positionering ten opzichte van de gebruikers.

Een preventieve tak 'kwetsbare jongeren'

Het OCMW van Sint-Gillis implementeert vandaag zijn preventieve jeugd doelstellingen aan de hand van twee diensten, namelijk de vzw CEMO / CEMO AMO en het Maison des Adolescents (MADO SUD).

Context en uitdagingen van Sint-Gillis

De sociale en economische kloof in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertaalt zich lokaal in Sint-Gillis in het fenomeen van verpaupering.

We stellen volgende zaken vast:

- Stijging van een 'jonge' populatie; kinderen, adolescenten en jongvolwassenen.
- De bijstandsdiensten worden te 'gespecialiseerd' en zijn onvoldoende aanwezig op het terrein.
- Steeds complexere gezinssituaties: sociale en economische problemen; mentale gezondheidsproblemen; problematisch gebruik enz.
- Schoolproblemen.
- De autonomie van jongeren: gezinsbreuken en breuken met instellingen.
- Toename van het aantal eenoudergezinnen: nood aan opvoedingsondersteuning
- Jongeren in de openbare ruimte: gespannen relatie met overheidsinstanties
- Toegang tot huisvesting voor jonge studenten: overdreven hoge huurbedragen

Sinds een paar jaar stellen we in veel wijken van Sint-Gillis duidelijke tekorten vast op het vlak van preventief jongerenbeleid van de gemeente.

Veel jongeren, die letterlijk op zichzelf zijn aangewezen, vallen sociaal 'uit de boot'. Deze jongeren worden vaak niet bereikt door de Jongeren- en Preventiedienst van de gemeente.

De meeste van deze jongeren zijn amper op de hoogte van hun rechten en glijpen door de mazen van het net van de klassieke sociale werking die de gemeente en/of het OCMW ontwikkelen.

Veel van deze jongeren slagen er na een lange periode van 'verwaarlozing' uiteindelijk toch in om aan te kloppen bij het OCMW of bij andere instellingen en te melden dat ze op zoek zijn naar bijstand of werk.

Bovendien belanden deze jongeren in de openbare ruimte regelmatig in gewelddadige confrontaties met de wetshandhavers.

Door deze dynamiek met negatieve spiraal krijgen deze jongeren en hun familie nog meer het gevoel uitgesloten te worden en genegeerd te worden door de overheid. De sociale kloof die deze jongeren in hun dagelijkse leven ervaren en beleven, wordt hierdoor nog sterker.

Uit ervaring weten we dat jonge studenten (18+) die snel worden 'gespot' en begeleid door lokale hulpmechanismen, meer geluk hebben in hun empowerment- en integratietraject.

Tot op vandaag was jongeren- en gezinshulp voornamelijk het resultaat van een aanvraag tot hulp door de gezinnen. **De diensten voor maatschappelijke werking van het OCMW ontwikkelden zeer weinig buurtinitiatieven om dit publiek actief op te zoeken in de eigen leefomgeving.**

Sommige projecten die het OCMW in het verleden ontwikkelde, bereikten wel degelijk hun doelpubliek, ondanks de beperkingen qua omvang en middelen. Toch moeten we erkennen dat heel wat jongeren tussen de 16 en 25 jaar niet bereikt of benaderd werden door deze al te gespecialiseerde diensten.

Deze vaststelling noopte ons **na te denken of het zinvol is om een preventief jeugd- en jongerenbeleid aan te houden dat te sterk gericht is op hulpaanvragen door de gezinnen.**

Nabijheidswerking voor jongeren

Vanuit het idee om het jeugdpreventiebeleid te herschikken teneinde het **extra muros te krijgen**, hebben we ervoor gekozen om een tool te ontwikkelen die meer gericht is op **preventief buurtwerk**. Deze tool zal uit minimaal **2 sociaal werkers** bestaan, die in the field zullen werken en gespecialiseerd zijn in werken met jongeren die buiten de maatschappij zijn gevallen.

Deze 'sociale straatwerkers' maken deel uit van het Maison de l'Adolescent-project en richten zich vooral op het gebied 'laag-Sint-Gillis', van de Hallepoort tot de grens met Vorst. Daarnaast zullen ze echter ook actief zijn in de andere wijken en plaatsen waar veel jongeren samenkomen (Louis Moricharplein, Loixplein, ...). Hun werk in the field steunt op nabijheid bij de jongeren, naar hen luisteren en hun geschiedenis en noden analyseren. Ze zullen bijzondere aandacht besteden aan jonge meisjes, die zeer weinig aanwezig zijn in de openbare ruimte.

Deze werkers zijn gespecialiseerd in de individuele opvolging en zullen de jongeren informeren over hun rechten en hen begeleiden in hun empowerment-proces en hen oriënteren naar de diensten van het OCMW of van andere gespecialiseerde instellingen.

De OCMW-dienst voor jongerenpreventie, het team van CEMO AMO, het Maison de l'Adolescent (MADO SUD), de jeugdgroep en de GAPPI-groep van de sociale coördinatie zullen op die manier hun middelen, competenties en krachten bundelen om zo **binnen een specifiek departement een globale aanpak te ontwikkelen van de problematiek van kwetsbare jongeren.**

Deze dynamiek zal ontwikkeld worden binnen een dedicated departement dat zich specifiek bezighoudt met preventie van kwetsbaarheid bij jongeren. Dit departement zal de naam '**Jongerentak**' krijgen.

Strijd tegen de dakloosheid

In de context van de groeiende kwetsbaarheid in Brussel en als gevolg van de migratiecrisis beschouwen we de problematiek van de dakloosheid en de vraag van bijstand voor daklozen als cruciaal en prioritair.

Elke opgevolgde dakloze wordt, indien gewenst, begeleid in zijn of haar 'reïntegratietraject', en dit met behulp van alle beschikbare middelen en personen.

Het OCMW werkt al lang nauw samen met het Sociaal Immobiliënkantoor, de Grondregie, Foyer en de vzw CBVV om perspectieven op duurzame herhuisvesting te bieden.

De begeleiding van personen die problemen ondervinden met verslavingen, schulden en/of mentale gezondheid, vormt een langetermijnopdracht, die veel verder gaat dan de pure huisvestingsproblematiek.

De implementering van zo'n opvolging en het succes ervan vereisen de ontwikkeling van de juiste omstandigheden voor een duurzame reïntegratie, waarbij deze personen hun sociale rechten opnieuw kunnen verwerven.

Referentieadres

Ons beleid inzake de toekenning van referentieadressen zal worden gemonitord en ook de begeleidingsmethodologie van daklozen zal worden aangepast om ervoor te zorgen dat er een opvolging bestaat waarmee we het bestaande mechanisme kunnen evalueren.

Er zal een rationeel steunbeleid moeten worden uitgestippeld om het hele proces in goede banen te leiden.

Vreemdelingen zonder papieren

Binnen de huidige crisiscontext gebeurt het steeds vaker dat vreemdelingen zonder papieren die door het OCMW worden opgevolgd, te maken krijgen met grote moeilijkheden (qua voeding, administratie, huisvesting, werk enz.), waardoor ze dakloos dreigen te worden.

In het kader van de coronacrisis komt er voor deze personen in 2021 meer gerichte bijstand, zoals de toekenning van dringende medische hulp, kindershulp en andere financiële bijstand (huur/energie).

In de verschillende reflectieorganen, zoals de sociale staf, het Blanco-Comité en binnen de sociale coördinatie, zal worden nagedacht over de uitdagingen van het beleid rond bijstand aan mensen zonder papieren in de context van een gezondheidscrisis.

Deze reflectie heeft als doel om de situatie te Sint-Gillis duidelijk vast te stellen en de verschillende machtsniveaus te bevragen over deze kwestie, die niet enkel onze instelling betreft.

VOOR EEN DUURZAME AANPAK MET MINIMALE VOETAFDruk

De algemene beleidsnota stelt een transversale aanpak centraal die ertoe bijdraagt **dat alle diensten van het OCMW rekening houden met de verschillende dimensies van duurzame ontwikkeling.**

Sinds enkele jaren voert het OCMW van Sint-Gillis een ambitieus investeringsbeleid om het hoofd te bieden aan de grote uitdagingen waarmee het wordt geconfronteerd.

Deze uitdagingen worden op drie manieren georiënteerd:

- 1) **Verbetering van de gebruiksinfrastructuur van ons personeel**, vanuit een steeds belangrijker wordende bezorgdheid van welzijn op het werk. Naast het respect voor de wetgeving op het vlak van algemene ergonomie en gebruik van de werkplekken, speelt dit aspect op verschillende niveaus (infrastructuur, technische en IT-uitrusting, meubels, ...) en moet dit invloed hebben op de kwaliteit van de dienstverlening voor de gebruikers;
- 2) **Verbetering van de infrastructuur voor het onthaal van onze gebruikers en bewoners** (van ons woon-zorgcentrum en onze assistentiewoning), alsook van onze huurders (bewoners van de gebouwen waarvan het OCMW eigenaar-verhuurder is), en dat zowel ter verbetering van ons onthaal als in het kader van de voorbeeldfunctie die het OCMW moet kunnen spelen als openbare speler;
- 3) **Verbetering van onze infrastructuur vanuit het standpunt van duurzaam beheer** en van een kleinere ecologische voetafdruk van onze instelling.

Op dit vlak werden recent een aantal acties afgerond, die binnenkort hun vruchten zullen afwerpen of de komende maanden en jaren zullen worden uitgerold.

Voor de voorbije jaren kunnen we verwijzen naar volgende zaken:

- 1) De uitgevoerde werken in ons woon-zorgcentrum, namelijk de bouw van twee nieuwe vleugels en de geleidelijke renovatie van ons volledige woon-zorgcentrum;
- 2) De uitgevoerde werken in onze assistentiewoning (plaatsing van een automatische deur, wettelijke aanpassing van de elektriciteit, vervanging van de ramen, isolatie van het dak, plaatsing van nieuwe verwarmings- en warmwaterinstallaties, ...).
- 3) De volledige renovatie van ons gebouw in de Fortstraat 25, tevens de hoofdzetel van de vzw CBVV.
- 4) De werken in onze centrale administratie en de renovatie van ons 'Pigeonnier'-bijgebouw, en dat met de hulp van onder andere regionale Brusselse subsidies (gesubsidieerde werken en contract van de Bosniëwijk) en met de steun van de gemeente Sint-Gillis. Deze werken werden in maart 2020 afgerond, maar konden door de gezondheidscrisis niet worden ingehuldigd. Binnen de centrale administratie gebeurden er ook werken aan de wettelijke aanpassingen van de elektriciteit, aan de liften en aan de brandbescherming van het gebouw.

Voor de werken die specifiek rond duurzaamheid en een kleinere ecologische voetafdruk van het OCMW draaiden:

- 1) Plaatsing van condensatieketels en van een thermodynamische boiler met zonnepanelen in ons gebouw in de Overwinningstraat 67 ('Les Platanes') in het kader van subsidies van het Brusselse Gewest met behulp van het DIP (driejarig investeringsprogramma);

- 2) Plaatsing van condensatieketels waarmee het gasverbruik van onze verwarmings- en warmwaterinstallaties verminderd kon worden op volgende sites: Fortstraat 25 (CBVV) en Arthur Diderichstraat 34 (assistentiewoning);
- 3) Plaatsing van zonnepanelen op het dak van de assistentiewoning om zo de productie van warm water te optimaliseren en fossiele brandstoffen gedeeltelijk te vervangen door zonne-energie;
- 4) Dankzij de samenwerking met Sibelga in het kader van het SolarClick-project konden we op het dak van de assistentiewoning fotovoltaïsche panelen plaatsen (naast de zonnepanelen), en konden we de voetafdruk verkleinen van de elektriciteitsproductie voor de 33 assistentiewoningen.
- 5) Dankzij de samenwerking met Sibelga in het kader van het SolarClick-project konden we op het dak van onze centrale administratie fotovoltaïsche panelen plaatsen. De fotovoltaïsche installatie telt 96 panelen en moet tot een besparing leiden van zo'n 11 ton CO₂ per jaar;
- 6) Dankzij de vervanging van de ramen in de centrale administratie verbruikt onze verwarming minder fossiele brandstof en kunnen we dus de ecologische voetafdruk van onze instelling terugdringen.

Voor de komende maanden en jaren:

- 1) In 2021 rondt het OCMW de werken en de opstart van de warmtekrachtkoppeling af in ons woon-zorgcentrum. Drie warmtekrachtkoppelingen met een kracht van 30 kW elektrisch en 51 kW thermisch zullen zowel op gas als op plantaardige olie werken. Met dit warmtekrachtkoppelingssysteem kunnen we het gas- en elektriciteitsverbruik van het woon-zorgcentrum terugdringen dankzij de warmtekrachtkoppelfunctie (gelijktijdige productie van warm water en elektriciteit). Daarnaast draagt het ook bij tot een kleinere ecologische voetafdruk door gebruik te maken van plaatselijk geproduceerde biobrandstof. Dit project werd gesubsidieerd door het Brussels Gewest met de hulp van zijn DIP (driejarig investeringsprogramma).
- 2) In 2021 installeren we elektrische laadpalen voor de dienstvoertuigen van het OCMW. Zo ontvangt het OCMW in de komende weken twee elektrische leasevoertuigen, die op de parking van de centrale administratie kunnen worden opgeladen aan twee laadpalen. Dankzij deze voertuigen verbruiken we minder fossiele brandstof en verkleinen we bijgevolg de ecologische voetafdruk van het OCMW, naast het feit dat we de nefaste gevolgen terugdringen van de uitstoot van wagens in de stad.
- 3) De komende maanden en jaren zullen we tanks voor regenwateropvang in gebruik nemen die bij ons woon-zorgcentrum werden geplaatst. Dankzij deze grote tanken kunnen we het water van het dak van ons woon-zorgcentrum opvangen, inclusief van het dak van de nieuwe vleugels. De toiletten van ons woon-zorgcentrum zullen gebruikmaken van dit water. Met ruim 170 toiletten in ons woon-zorgcentrum in de eindfase van de bouw/renovatie besparen we op die manier enkele duizenden m³ stadswater, wat ertoe bijdraagt dat het OCMW een veel milieuvriendelijker werking kent en dus een voorbeeldfunctie vervult als openbare speler.

Ten slotte kunnen we volgende initiatieven toevoegen:

- **Bewustmaking van de gebruikers** rond duurzaam verbruik en duurzame voeding (bio, lokaal en kwalitatief) in de Sociale Kruidenier.

- **Bewustmaking en begeleiding van de huurders en eigenaars** rond energieverbruik (Ateliers Eco&Co)
- Het OCMW oriënteert de gebruikers naar **aanbieders van refurbished IT-materiaal** en naar aanbieders van gebruikte kleding en meubels zoals Let Petits Riens; de Recyclerie Sociale enz.
- Aankoop van elektrische wagens voor het OCMW en de Sociale Kruidenier

DE OPERATIONELE MECHANISMEN VAN HET OCMW

De tak jongerenpreventie

Het OCMW van Sint-Gillis implementeert zijn preventieve jeugd doelstellingen aan de hand van twee diensten, namelijk de vzw CEMO / CEMO AMO en het Maison des Adolescents (MADO SUD).

De vzw CEMO en CEMO AMO

Beide teams werken dagelijks samen aan de taken van een OCMW-jeugddienst en aan de taken van een AMO-dienst (Jeugdhulp).

De meeste taken kunnen als complementair beschouwd worden in het kader van een globale hulp voor jongeren en gezinnen. Tot op heden kadert het algemene interventieplan hoofdzakelijk in de AMO-filosofie: gebaseerd op de drie interventietakken:

- **Verzorging van individuele begeleiding en preventieve hulp** voor kinderen en jongen in hun eigen leefwereld en in hun relatie met de sociale omgeving.
- **Ondersteuning van de ontwikkeling van collectieve gemeenschapsprojecten** en het doelpubliek de kans bieden om hier toegang toe te krijgen, om zo het onthaal, de solidariteit en de sociale mix te bevorderen.
- **Bevordering van contacten, partnerships en netwerken.**

De CEMO-dienst van het OCMW staat in voor de analyse van de bijstandsaanvragen van de gezinnen en moet hen gidsen om uiteindelijk voorstellen tot bijstand voor te stellen aan het CSAJ.

Maison de l'Adolescent - MADO Sud

Het MADO SUD (Maison de l'Adolescent), een door de Franstalige Gemeenschap gesubsidieerd project – Aide à la Jeunesse (AMO), richt zich op jongeren tussen de 12 en 25 en hun gezinnen, die zich vrijwillig (dus zonder verplichting) kunnen aansluiten en kent een preventieve en vertrouwelijke werking.

Concreet biedt het MADO een plaats waar jongeren en hun gezinnen terecht kunnen, hun verhaal kunnen doen en op multidisciplinaire psychosociale begeleiding kunnen rekenen, met als doel om een algemeen antwoord te bieden op hun verschillende moeilijkheden.

Het MADO SUD richt zich op alle jongeren die in Brussel-Zuid wonen of naar school gaan (Sint-Gillis, Anderlecht, Vorst, Elsene, Ukkel, Oudergem en Watermaal-Bosvoorde).

Het KAP – Kot Autonome Provisoire (Voorlopig Autonoom Kot)

Vandaag telt het OCMW **12 wooneenheden** (Sint-Gillis, Vorst, Elsene) voor dit empowerment-project voor jongeren. Het project wordt opgevolgd door CEMO en blijft een uitstekend instrument om jongeren te laten wennen aan andere begeleidingsvormen en om hun een stabiele situatie aan te bieden.

De strijd tegen non-take-up bij jongeren

Om zich tot de jongeren te richten en de strijd tegen non-take-up aan te gaan, zullen de teams van CEMO en MADO SUD hun aanwezigheid en zichtbaarheid in de openbare ruimte versterken door de organisatie van themadagen zoals: '*Jeunesse solidaire*' of activiteiten die als 'voorwendsel' dienen om anderen te ontmoeten: graffitiproject en Slam, boksproject, studiezaalproject enz.

Naast deze projecten zullen er meerdere keren per week **tournées de maraudes** georganiseerd worden door de maatschappelijke straatwerkers, om zo een eerste informele contact te leggen met de jongeren en hen te informeren over hun rechten. Dankzij zo'n proactieve aanpak kunnen we de jongeren benaderen in hun sociale leefomgeving om zo hun vragen te kennen en hen te oriënteren naar de onthaalmechanismen van het OCMW of van de netwerkpartners.

Uitgerolde acties

- Oprichting van een 'departement jeugdpreventie' met de aanstelling van een verantwoordelijke.
- Versterking van het luik sociaal straatwerk binnen MADO SUD met de aanwerving van 2 FTP-maatschappelijk werkers in het kader van de coronasubsidies in 2021-2022 > te bestendigen.
- Opmaak van een actieplan 'preventie van kwetsbaarheid bij jongeren'.
- Organisatie van themadagen en van infocampagnes rond de rechten van jongeren (non-take-up).
- Versterking van de samenwerkingen en de transversaliteit binnen het OCMW.
- Uitbreiding van het netwerk met institutionele en privépartners: scholen, verenigingen.
- Interne oprichting van een nieuwe KAP-huisvesting in partnership met het SVK.
- Installatie van MADO in de nieuwe, aangepaste lokalen (ECAM).

HET DEPARTEMENT MAATSCHAPPELIJK WELZIJN - DMW

Cultuur, tool voor sociale emancipatie

Culturele evenementen

Met het oog op een gemengd publiek blijft de cultuurdienst jaarlijks culturele evenementen (mee) organiseren voor bewoners van Sint-Gillis.

- **De internationale vrouwendag van 8 maart**
- **De internationale dag tegen geweld tegen vrouwen (25 november)** > Deze dagen worden jaarlijks in maart en november georganiseerd door en voor OCMW-gebruikers. Het thema wordt bepaald door de vrouwelijke organisatoren. Het thema van uitroeiing van geweld tegen vrouwen zal versterkt worden. Er zullen ook acties ontwikkeld worden ter bewustmaking van de OCMW-beambten.

- **Dag van de strijd tegen grote kwetsbaarheid** (Kerstmaaltijd Resto du Cœur): elk jaar organiseert het OCMW in samenwerking met Resto du Coeur een eindejaarsdiner voor de OCMW-gebruikers, waar ze een gezellige avond beleven met een maaltijd.
- **'Jeugdsolidariteitsdagen'** rond het thema van kwetsbaarheid bij jongeren, gedragen door MADO SUD en CEMO en in partnership met MADO NORD (OCMW Brussel) en het verenigingsnetwerk van de sociale coördinatie.
- Versterking van de **samenwerking met de gemeentelijke cultuurdienst**, met het Cultureel Centrum Jacques Franck, het Huis van Culturen en het gemeenschapscentrum Pianofabriek.
- **Artiestenparcours**: tijdens het Artiestenparcours, elke twee jaar georganiseerd door Les Rencontres Saint-Gilloises, krijgen OCMW-gebruikers de kans om hun talent te tonen en deel te nemen aan het grote parcours van het culturele netwerk van Sint-Gillis. Dit partnership blijft behouden.
- **Wereldarmoededag**

Voortzetting van de Culturele Veiling van Sint-Gillis

Dit jaar vindt de Culturele Veiling plaats in de loop van de maand juli, rond de formule van een week creatieve activiteiten. De deelnemers stellen hun creaties voor tijdens een afsluitende avond in het Huis van Culturen in Sint-Gillis.

Partnership met vzw Artikel 27

Dit partnership is essentieel voor de verspreiding van het culturele aanbod en de emancipatie van het individu. Dankzij deze vzw, gesubsidieerd door de Franstalige Gemeenschap, krijgen mensen die afhankelijk zijn van het OCMW, voor een symbolische prijs toegang tot tal van culturele activiteiten. De programmatie van die culturele activiteiten wordt bepaald door de gebruikers zelf.

Culturele activiteiten – Cultuurcomité

De cultuurdienst zal verdergaan met de (virtuele) vergaderingen van het cultuurcomité, met het oog op de organisatie van nieuwe culturele activiteiten. Tijdens die ontmoetingen kunnen nieuwe deelnemers voor de culturele activiteiten worden aangetrokken.

Gezondheid

De gezondheidsuitdagingen lopen doorheen de verschillende domeinen van het sociale beleid van het OCMW van Sint-Gillis. Reeds sinds 1976 werkt het OCMW van Sint-Gillis aan de ontwikkeling van allerlei diensten, bijstandsvormen en hulpmiddelen om mensen te helpen een waardig leven te leiden.

Enkel een overkoepelende en multidisciplinaire aanpak kan echte veranderingen teweegbrengen. Daarom baseert het OCMW zijn acties op de parameters die door de WHO zijn vastgelegd, zoals de sociale gezondheidsdeterminanten.

De gezondheid van een bevolking kan onder andere worden verbeterd door de ongelijkheid te verminderen, gezinnen en gemeenschappen te versterken, inwoners te ondersteunen, duurzame ontwikkeling te ondersteunen, armoede te verminderen en uiteraard door de maatschappelijke integratie te verbeteren.

Gemeenschapsgezondheid

Het OCMW van Sint-Gillis besloot om een **gemeenschapsgezondheidsbeleid** te ontwikkelen.

Het is de bedoeling te werken rond verschillende thema's: voeding, verantwoorde consumptie van medicatie, verslaving, mentale gezondheid, sport en welzijn, diabetes en cardiovasculaire aandoeningen, seksueel overdraagbare aandoeningen, het raadplegen van een huisarts in plaats van meteen naar de spoedafdeling van een ziekenhuis te gaan en mondhygiëne.

Na een analyse van de focusgroepen betreffende de toegang tot gezondheidszorg in Sint-Gillis, is gebleken dat de armste inwoners een bezoek aan de tandarts vaak uitstellen. Ze zijn niet goed op de hoogte van de beschikbare hulp (OCMW, mutualiteit enz.) en gaan pas naar de tandarts wanneer hun situatie onhoudbaar is geworden.

Het team dat requisitoirs en medische kaarten toekent, moet worden gesensibiliseerd over het belang van advies aan gebruikers om in het kader van hun medische kaart op preventieve controle te gaan bij de tandarts.

In 2021 werd een bewustmakingsactie gevoerd rond mondhygiëne.

Samenwerking met de erkende artsen en apothekers

Sinds 2015 vinden er meer ontmoetingen plaats met deze praktijkdeskundigen en worden ze meer betrokken bij het gezondheidsbeleid van het OCMW.

Deze vruchtbare en constructieve uitwisselingen hebben het gezondheidsbeleid van het OCMW positief beïnvloed. Deze vergaderingen blijven in 2021 plaatsvinden.

Gezondheidsplan

We hebben vier struikelblokken geïdentificeerd voor de toegang tot zorg voor gebruikers: budget, geslacht, taal en cultuur.

Dit plan brengt alle plaatsen in Sint-Gillis in kaart waar men terecht kan voor gezondheidszorg (apothekers, medische huizen, erkende artsen, mutualiteiten enz.) en geeft aan welke taal/talen de hulpverleners spreken.

Dankzij het werk dat tijdens de ontmoetingen met de apothekers en artsen wordt verzet, zal deze afgewerkte kaart door de maatschappelijke werkers aan de gebruikers worden uitgedeeld.

Uitgerolde acties

- Versterking van het team met 1 halve FTP maatschappelijk werker voor het gezondheidsnetwerk (coronasubsidie)

Ouderen

Sint-Gillis telt een groot aantal geïsoleerde 65+'ers. De demografische en sociaaleconomische gegevens wijzen op een niet-verwaarloosbaar armoederisico, zoals ook blijkt uit de *Zoom op de gemeenten* die het BISA in 2016 publiceerde.

We waken erover om de acties ter vermindering van armoede bij ouderen te versterken en om hun de kans te bieden thuis te blijven wonen en tegelijk hun isolement te verminderen.

Het Collectief Violette

Ter herinnering heeft deze dienst volgende taken:

- Garanderen van een grotere zichtbaarheid en een betere coördinatie van de aangeboden diensten.
- Optreden als geprivilegieerde gesprekspartner voor de verschillende lokale en regionale interveniënten in verband met bejaarden en gehandicapten.
- Bevorderen van de ontwikkeling van de diensten voor thuishulp.
- Ouderen en gehandicapten in staat stellen langer in hun eigen omgeving te blijven en op die manier bijdragen tot het behoud van hun levenskwaliteit.
- Beter inspelen op de behoeften die niet of onvoldoende worden gedekt door externe diensten - een actief informatiebeleid is hiervoor noodzakelijk.
- Uitstellen en/of vermijden van de toetreding tot een woon-zorgcentrum en van de verplaatsingskosten.

De maatschappelijk werkers en de thuishulp van deze dienst vormen de **gespecialiseerde sociale dienst van het OCMW voor bejaarden**.

Deze dienst verzamelt op één plaats de verschillende diensten die zich bezighouden met ouderen en gehandicapten:

- Thuishulp (ook voor gezinnen in moeilijkheden door ziekte).
- Voorbereiding op de verhuis naar een assistentiewoning en sociale opvolging van de flatbewoners.
- Begeleiding bij de verhuis naar een woon-zorgcentrum (ons woon-zorgcentrum en de andere).
- Vrijwilligerswerk aan huis (Soli St-Gilles).

De gezinshulp en huishoudelijke hulp van het Collectief Violette assisteren, helpen en begeleiden de begunstigden bij de uitvoering van de dagelijkse taken.

Zij vervullen ook een preventieve rol voor de persoonlijke risico's. Zij moeten de dienst inlichten over elke achteruitgang die ze vaststellen bij de begunstigde.

Thuis wonen

Om thuis te kunnen blijven wonen, is een goede kennis van de bestaande diensten vereist.

Acties en informatietools zoals de brochure '**Tips en trics voor 60+ in Sint-Gillis**' worden geüpdatet en opnieuw uitgegeven.

Begeleiding van en betere toegang voor ouderen moeten op verschillende manieren gebeuren: THAB, IGO, medische bijstand enz.

Het woon-zorgcentrum 'Les Tilleuls'

Het renovatie- en uitbreidingsproject van het woon-zorgcentrum *Les Tilleuls* startte in 2009 en is nog steeds bezig (fase 1 wordt afgerond begin 2021, fase 2 begin 2022).

Na afloop van beide fases worden de bewoners overgeplaatst naar de twee nieuwe vleugels, zodat de oude gebouwen worden vrijgemaakt voor de renovatie.

Dit project leidt op termijn tot een structuur waar gepensioneerden terecht kunnen en behandeld kunnen worden. Het zal **198bedden** tellen en voor alle kamers aan de laatst geldende normen voldoen.

Welzijn en participatie in woon-zorgcentrum

Op termijn kan er in het woon-zorgcentrum Les Tilleuls een aanpak geïmplementeerd worden naar het Zweedse organisatie- en beheermodel 'Tubbe': een participatief en relationeel comanagement-model ter bevordering van het welzijn door de bewoners, de families, de directie en het personeel te betrekken.

Animatie- en activiteitenaanbod

Het activiteitenaanbod voor bewoners van het woon-zorgcentrum en van de assistentiewoning vormt een belangrijke aantrekkingskracht binnen de instelling: informaticalessen, artistieke workshops, Activ-dog enz.

We willen partnerships ontwikkelen met verenigingen die zich bezighouden met intergenerationale activiteiten. Zo willen we de strijd aangaan met isolement bij ouderen, die meer dan wie ook hebben geleden tijdens de coronacrisis en de lockdown.

Digitaal solidair @home

Dit project van de groep Derde leeftijd van de sociale coördinatie van het OCMW Sint-Gillis wordt ondersteund door het Koning Boudewijn-Fonds. Het project werd overgenomen door Soli Sint-Gillis en biedt ouderen de kans om thuis gezelschap te krijgen van vrijwilligers en om zo te de digitale kloof van dit publiek te dichten.

Het project wordt na 2020 voortgezet en is vooral gericht op personen die zelf niet in staat zijn om zich naar de Atelier du Web te verplaatsen, de belangrijkste projectpartner.

Project 'Zoom Senioren'

Dit project wordt samen met het OCMW van Stad Brussel en 40 partnerverenigingen uitgewerkt binnen de gemeente Sint-Gillis en de Vijfhoek van de Stad Brussel.

Het project ontving van de GGC een financiering van € 90.000 voor 4 jaar, waarmee 1 FTE als projectcoördinator en als contactpersoon voor ouderen kon worden aangeworven.

Zoals vermeld in de inleiding en in het kader van de strijd tegen non-take-up, zal de contactpersoon voor senioren op zoek gaan naar geïsoleerde ouderen die nog niet gekend zijn door onze diensten.

Uitgerolde acties

- Implementering van een partnership met een vereniging gespecialiseerd in intergenerationele activiteiten.
- Versterking van het animatorenteam om de bewoners te begeleiden in het kader van de strijd tegen de digitale kloof.
- Uitrol van een bewustmakingsactie gevoerd rond het thema van mondhygiëne.
- Verspreiding van afgewerkte kaartjes voor de gebruikers

Strijd tegen dakloosheid

De Antenne Mobile d'Action Sociale (AMAS) of een zeer laagdrempelige eerstelijnswerking.

De 'maraudeurs' (naam die werd gegeven aan de twee maatschappelijk werkers van het AMAS-project) verrichten voornamelijk straatwerk. Gemiddeld 60% van hun werktijd besteden ze aan het actief in gesprek gaan met mensen die op het grondgebied Sint-Gillis op straat leven.

Dankzij hun rechtstreekse contacten met de gebruikers maar ook via samenwerkingen met de andere actoren uit de sector houden ze toezicht op de evolutie van de zones die worden ingenomen door mensen op de dool.

Het OCMW van Sint-Gillis draagt op menselijk en financieel vlak bij tot de organisatie van daklozenopvang tijdens de winter en tijdens de lockdown die door de coronacrisis ontstond (hotelvorderingsoperatie van november 2020 tot en met maart 2021).

Een bescheiden werkmethode rond het 'Housing first'-principe. Hoe ontwikkelt men goedkopere maar meer duurzame projecten?

Dankzij de aanwerving van een extra straatwerker (coronasubsidie) in het zogenaamde 'maraude'-team kan de sociale opvolging van personen op straat verbeterd worden en kunnen we de coördinatie van de actoren uit de sector versterken. De uitbreiding van het team maakt een grondige en gefundeerde reflectie mogelijk over de manieren waarop daklozen kunnen worden opgevolgd, vanaf het eerste contact op straat tot de 'hermobilisering' voor de zoektocht van een huisvestingsoplossing.

Het 'AMAS'-team en het sociale departement moeten ook de huidige begeleidingsprocedure objectiveren aan de hand van een methodologische en statistische analyse. Zo kunnen ze bekijken welke factoren de reïntegratie bemoeilijken en waarom daklozen 'afhaken'. Deze analyse laat ook toe om het toekenningsbeleid van referentieadressen van ons OCMW te evalueren, alsook de middelen die ontwikkeld worden voor de begeleiding van daklozen.

Overeenkomst met opvangtehuizen en hotels

In 2021 zal ons centrum de partnerships met opvangtehuizen en hotels behouden en verder ontwikkelen aan de hand van overeenkomsten en feitelijke samenwerkingen.

Dat biedt onze diensten de broodnodige huisvestingsoplossingen in noodsituaties. In het geval van de opvangtehuizen vinden die samenwerkingen ook plaats voorafgaand aan hun werk op het vlak van collectieve huisvesting met het team Begeleid Wonen en de transitwoningen.

Partnership met de lokale actoren

Dokters van de Wereld, vzw Bulle, Rolling douches, Infirmiers de Rue, Douche-Flux en het Rode Kruis zijn actoren die rechtstreeks op straat actief zijn en een goede link vormen tussen de personen die onwetend zijn en de eerstelijns-hulpverleners van het OCMW. Door de versterking van deze nauwe partnerships kunnen we onze acties consolideren vanuit een streven naar complementariteit en bestrijding van non-take-up.

Contactenkaart

De groep 'Met of zonder dak' van de sociale coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis ontwikkelde een contactenkaart met de gegevens van een of meerdere sociale contactpersonen.

Hiermee kunnen de sociale en medische actoren weten met wie ze, indien nodig en indien de persoon op straat hier niet toe in staat is, contact moeten opnemen om te weten hoe ze de meest dringende hulp kunnen garanderen (hoofdzakelijk voor de medische opvolging).

Dit instrument blijft behouden en zal worden bijgewerkt om verdeeld te worden in een ruimer gebied.

Voorstellen

- Versterking van het AMAS-team met 1 sociaal assistent FTE
- Reflectie over een duurzaam beleid rond de strijd tegen dakloosheid en rond daklozenhulp > Begeleiding om mensen uit de dakloosheid te helpen > onderzoek duurzame huisvesting
- Versterking van het contact met de algemene sociale diensten en jeugdpreventie
- Versterking van de samenwerking met 'Housing first'

Vreemdelingen zonder papieren

Binnen de huidige crisiscontext gebeurt het steeds vaker dat vreemdelingen zonder papieren die door het OCMW worden opgevolgd, te maken krijgen met grote moeilijkheden (qua voeding, administratie, huisvesting, werk enz.), waardoor ze dakloos dreigen te worden.

In het kader van de coronacrisis werd er voor deze personen in 2020 een aantal gerichte acties geïmplementeerd, zoals de toekenning van dringende medische hulp, kinderhulp en andere financiële bijstand (huur/energie). Deze acties worden de komende jaren verder versterkt.

Brochure “Commune hospitalière” (Opvanggemeente)

Deze speciaal voor migranten bestemde brochure werd ontwikkeld en in verschillende talen vertaald door de groep Migraties van de sociale coördinatie van het OCMW van Sint-Gillis.

Deze brochure zal verspreid worden door de gemeentelijke dienst bevolking, door onze diensten en door onze partners.

Informatiesessies

De 'Migratiegroep' blijft thematische informatiesessies organiseren voor dit publiek om hen op de hoogte te houden van hun rechten.

De volgende thema's zullen behandeld worden: Huisvesting; Gezondheid; Onderwijs; Zoektocht naar opleidingen en werk enz.

Lokaal opvanginitiatief

Sint-Gillis heeft zich geëngageerd als gastvrije gemeente. Het OCMW verleent daarom zijn medewerking aan acties voor zijn gebruikers en aan acties rond de opvangproblematiek.

Daarom, en rekening houdend met de sluiting van het Lokaal Opvanginitiatief van het OCMW aan het Voorplein in 2017, is in 2021 een heropeningsproject voorzien voor het LOI (Waterloosesteenweg 4), met 2 wooneenheden.

Uitgerolde acties

- **Versterking van bijstand voor gezinnen zonder papieren:** DMH; Schoolkosten, culturele en sportactiviteiten enz.
- **Reflectie over het beleid voor onthaal en bijstand voor personen zonder papieren**

HET DEPARTEMENT VOLWASSENENPREVENTIE - DVP

De sociaal-professionele integratie en sociaaleconomische empowerment

Het ideale scenario van het OCMW is om een persoon via sociale en culturele emancipatie definitief aan de armoede te onttrekken. Binnen dat objectief vormt de sociaal-professionele integratie een van de andere pijlers van het OCMW.

De financiering en controle die de verantwoordelijke autoriteiten aan dit publiek aanbieden, zijn sterk geëvolueerd. Dit verplicht ons om nieuwe procedures te implementeren en om nieuwe tools uit te werken om het hoofd te bieden aan de financiële eisen van de conventioneringskaders (Besluit van de regering van de Franstalige Gemeenschap waardoor kandidaten moeilijker een studiebeurs kunnen bekomen, de 6de staatshervorming, waarbij de gewestelijke regering via artikel 60§7 beslist heeft tot een gezamenlijke versie van de harmonisering van het werkbeleid, ...).

Deze nieuwe eisen evolueren naar een grotere objectivering van middelen die worden aangewend ter begeleiding van het publiek (wat de administratieve last van maatschappelijk werkers vergroot), alsook naar meer bewijsnood van de efficiëntie van onze interventies (hetgeen de druk aantoonde die komt kijken bij de verplichting tot de verwezenlijking van de aan ons toegewezen objectieven).

Tewerkstellingsdienst

De Tewerkstellingsdienst bestaat uit 2 interventiepijlers voor het publiek dat een beroep doet op onze

diensten:

- **De sociale hermobilisering***: structurering van de interventie door collectieve workshops die het doelpubliek toelaten om zich te hermobiliseren en sociaal te emanciperen.
- **Sociaal-professionele integratie**: structurering van de interventie door individuele begeleiding op het vlak van de belangrijkste stappen van de SPI: bepaling van het professionele project, vooropleiding, opleiding en/of studies, actieve zoektocht naar werk en start van de professionele activiteit.

*Deze dienst maakt vanaf nu deel uit van het departement maatschappelijk welzijn.

Interventiepijlers	Algemene doelstelling	Doelgroep	Interventie volgens de algemene doelstelling
Sociale hermobilisering*	Bevordering van de sociale integratie	Publiek dat verwijderd is van de arbeidsmarkt en dat kwetsbaar is geworden door een lange periode van inactiviteit	Opstart van collectieve workshops: hermobilisering en maatschappelijke emancipatie van de doelgroep
Sociaal-professionele integratie (SPI)	Bevordering op termijn van de toegang tot duurzaam een goed werk	Publiek dat openstaat voor professionele integratie op min of meer lange termijn	Individuele begeleiding rond basisstappen van het SPI-traject: bepaling van professioneel project, vooropleiding, opleiding en/of van studies, actieve zoektocht naar werk en start van de professionele activiteit

De diensten die deel uitmaken van de Sector Tewerkstelling, zijn als volgt gestructureerd:

SOCIALE HERMOBILISERING*	
Espace Ressources*	Deze richt zich vooral op de collectieve begeleiding via workshops die rechtstreeks of onrechtstreeks leiden tot meer zelfvertrouwen, een groter gevoel nuttig en/of efficiënt te zijn, meer erkenning en een sterkere sociale link en tot herwonnen vertrouwen om een breed integratieproject aan te kunnen (wat zich niet per se vertaalt in een deelname aan een sociaal-professioneel integratieparcours).

*Deze dienst maakt vanaf nu deel uit van het departement maatschappelijk welzijn.

SOCIAAL-PROFESSIONELE INTEGRATIE	
Sésame	
	Een individuele interventie die zich vooral richt op de hermobilisering tot werk, de bepaling van een professioneel project en de stapsgewijze uitwerking van dit project.
La Cellule Insertion (Tak Integratie)	Een individuele interventie die zich richt op de begeleiding van personen die zich hebben ingeschreven voor (voor)opleiding, alsook op studies.
La Table d'Emploi (Werktafel)	Een individuele interventie die zich richt op hulp bij het zoeken naar werk voor laagopgeleide personen. Het zorgt er vooral voor dat mensen op grond van art. 60§7 van de organieke wet aan de slag kunnen met een arbeidsovereenkomst.
Passerelle	Verzorgt de sociaal-professionele opvolging van personen die op grond van art. 60§7 van de organieke wet aan de slag kunnen met een arbeidsovereenkomst.
CARRE (Cellule d'Activation des Ressources et Recherche d'Emploi - Tak activering van personen en zoektocht naar werk)	Voert individuele acties rond hulp bij de zoektocht naar werk in de richting van de 'klassieke markt', alsook collectieve acties voor personen die hun arbeidsovereenkomst op grond van art. 60§7 beëindigen.

Profiel van het publiek

Het profiel van het publiek blijft voor het grootste deel laagopgeleid en van buitenlandse nationaliteit. Het gebrek aan professionele ervaring in België en de lange werkloosheid van een aanzienlijk deel van het publiek bemoeilijken de toetreding tot een beroepsopleiding of tot een baan.

Er blijven dus grote uitdagingen om:

- Het publiek te informeren, in te lichten en te ondersteunen en het tegelijk centraal te blijven stellen in onze dagelijkse werking, ondanks de verhoogde administratieve last van maatschappelijk werk als gevolg van institutionele evoluties.
- De ontwikkeling van sociale hermobiliseringsacties verder te zetten naar een kwetsbaar publiek dat slecht geïnformeerd is en zeer ver van de arbeidsmarkt staat.
- Ondersteuning en begeleiding te garanderen om een van de 2 integratietalen te leren, alsook om competenties te vergaren aan de hand van een inschrijving voor een opleiding of voor studies.
- Tools te ontwikkelen in de strijd tegen de digitale kloof bij de gebruikers.
- Een professionele ervaring aan te bieden aan een publiek zonder hoog opleidingsniveau en zonder veel ervaring in het kader van het mechanisme voor inschakelingsbetrekkingen (art.60, Gemeenschapswachten), alsook om dit publiek gedurende zijn contract te begeleiden via opleiding, met het oog op een stabiele carrière op de arbeidsmarkt.

Projecten in samenhang met het Strategische Plan

- Versterking van de preventieve pijler vóór de tewerkstelling. La Table d'Emploi (De Werktafel) organiseert andere collectieve modules over de bewustmaking rond gedragscodes op het werk.
- Voortzetting van opleidingsprojecten gecombineerd met contractuele arbeid met een overeenkomst voor inschakelingsbetrekkingen (art. 60).
- Voortzetting van de organisatie van sessies 'Drap's - Dernier Rappel Avant Poursuites !', ter attentie van onze werknemers met een overeenkomst art. 60, ter vervollediging van het begeleidingswerk dat Passerelle ontwikkelde rond preventie van zware schuldenlast.
- Herziening van de procedures, overeenkomsten, communicatie-instrumenten, opvolging en evaluatie van de partnerships in het kader van het harmoniseringsproces van art. 60.

- Invoering en voortzetting van de versterking van de interne transversale administratieve ondersteuning in de Sector en verduidelijking van de procedures die verband houden met kwaliteitscontrole.
- Voortzetting van de externe supervisies van de werknemers als reactie op de moeilijkheden die maatschappelijk werkers ervaren bij het mobiliseren van een publiek dat tal van problemen het hoofd moet bieden.
-

Uitgerolde acties

- Ontwikkeling van een werktak met opstart van de SPI-diensten te Schindler
- Implementering van de Harmonisering van art. 60 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: art. 60§7 wordt de inschakelingsovereenkomst.
- Evaluatie en transparantie van de partners en van de andere partijen voor de vzw's die arbeiders met een overeenkomst art.60 opvangen.
- Uitrol van een nieuw conventioneringskader binnen het OCMW en met de partners door integratie van > de ontwikkeling van **opleidingsprojecten in combinatie met integratiewerk** (vb. 'overeenkomst art.60') met de bijkomende middelen die vrijkomen na de inwerkingtreding van het nieuwe besluit.
- De **herziening van de procedures en mechanismen van het art.60-systeem** in verband met de aanwerving, de controle en de evaluatie van de werknemers enerzijds, en de introductie plus het beheer van de gebruikerspartnerships anderzijds, teneinde te voldoen aan de verplichtingen en zich aan te passen aan de nieuwe eisen van het nieuwe besluit betreffende de inschakelingsbetrekking beoogd in art. 60§7 (vb. 'overeenkomst art.60') > Voortzetting van de **externe supervisie van de werknemers** met het oog op een vereenvoudiging van de begeleiding die de maatschappelijk werkers verlenen aan een publiek dat veel moeilijkheden kent.
- De deelname en actieve betrokkenheid van de Espace Ressources **bij de ontwikkeling van het project Steunpunt** in zijn definitieve versie, dat zijn intrek heeft genomen in het 'Pigeonnier'-gebouw, naast de Sociale Kruidenier, de dienst cultuur en sociale coördinatie van het OCMW. Naast de verhuis zal de nabijheid van deze partnerdiensten tot een nieuwe dynamiek leiden waarmee we het onthaal en de begeleiding van het publiek zullen kunnen versterken.
- Samenwerkingen met **MADO SUD** en hun studiezaalproject, als reactie op de moeilijkheden van de studenten die thuis niet de mogelijkheid hebben om in gunstige omstandigheden te studeren.
- De versterking van de interne transversale administratieve ondersteuning voor de sector, om zo de huidige en toekomstige administratieve taken van de maatschappelijk werkers te verlichten.
- De invoering van een nieuwe samenwerking met vzw CFS, om in te spelen op situaties van niet-geslaagde studenten hoger onderwijs door hun studiemethodes te verbeteren.
  - Uitwerking van presentatietools van de diensten van de Sector Werk (ontwikkeling van de communicatie-instrumenten voor het publiek).
- Invoering van opleidingen met het oog op de verwerving van mechanismen en de harmonisering van methodologieën ter begeleiding van het publiek bij zijn sociaal-professioneel integratietraject.
- Opleiding gericht aan de Gemeenschapswachten met integratieovereenkomst

Huisvesting

De huisvestingssituatie in Brussel in het algemeen en in Sint-Gillis in het bijzonder blijft complex voor de bewoners: gebrek aan sociale woningen of aan woningen van sociale aard, slechte staat van de

woningen, zeer hoge huurprijzen enz.

We stellen vast dat de gemiddelde huurprijzen in Sint-Gillis sterk stijgen. Het wordt praktisch onmogelijk om in de gemeente een woning te vinden onder de 600 euro per maand, ongeacht het type woning. De groeiende verpaupering van bepaalde bewoners, die worden 'afgeschrikt' door de druk op de woningvraag, nog versterkt door een logische gentrificatie, maakt de toegang tot goede huisvesting nog moeilijker.

Uitdagingen in Sint-Gillis

De context op het vlak van huisvesting blijft in Sint-Gillis moeilijk voor ons publiek, en er is geen verbetering zichtbaar. De prijzen in Sint-Gillis kennen een sterke stijging, terwijl de koopkracht van onze gebruikers niet evenredig stijgt.

Type woning (2018)	Gemiddelde huurprijs	Mediane huurprijs
Kamer	€ 433,46	€ 460
Studio	€ 499,99	€ 500
Eenkamerappartement	€ 526,30	€ 523,23
Tweekamerappartement	€ 664,01	€ 650
Driekamerappartement	€ 719,99	€ 750
Appartement met meer dan drie kamers	€ 1.375	€ 1290,50

De huisvestingsdienst van het OCMW

Het OCMW van Sint-Gillis beschikt over een reeks onderscheidende middelen voor een solide en efficiënt sociaal woonbeleid.

Er bestaan tal van sociale bijstandsvormen voor huisvesting waarmee heel wat financiële noden worden gedekt, zoals de betaling van de eerste huur, een betalingsachterstand, huurwaarborg, energiefacturen, kosten voor meubels na huisvesting van een dakloze enz.

Ter consolidering van de '**Tak huisvesting**' heeft het directiecomité beslist om de dienst '**Begeleid wonen**' onder te brengen in de dienst huisvesting van het departement maatschappelijk welzijn.

Dienst 'Begeleid Wonen' (BW)

De dienst Begeleid Wonen (BW), erkend door de GGC en vandaag ondergebracht in de DSZ, richt zich vooral op het behoud van huisvesting, sociale begeleiding voor mensen in transitwoningen en bijstand voor mensen die uit hun huis zijn gezet.

Het team Begeleid Wonen werkt aan het behoud van huisvesting door de betrokkenen intensieve sociale opvolging aan te bieden. Deze opvolging kan betrekking hebben op alle aspecten van het dagelijks leven, maar kent twee hoofdtaken:

- Enerzijds een budgettaire begeleiding waarmee de betrokkene een te hoge schuldenlast kan

vermijden of verminderen, hetgeen vaak aan de oorsprong ligt van uitzettingsprocedures.

- Anderzijds de psychosociale en administratieve begeleiding rond vragen over huisvesting.

Transitwoningen

Het OCMW heeft in het kader van een partnership met het SVK van Sint-Gillis de mogelijkheid om mensen op te vangen in 15 transitwoningen. Het team Begeleid Wonen is belast met de opvolging van de opgevangen gezinnen.

Afhankelijk van het publiek, hun behoeften, hun parcours en gedurende een periode van maximaal 18 maanden kunnen de mensen die worden opgevangen in deze woningen, 'onderdak vinden' en de tijd nemen om hun toegang tot een autonome woning in de best mogelijke omstandigheden voor te bereiden.

Begeleiding en opvolging van uitzettingen

Het team van BW heeft bovendien sinds verschillende jaren een procedure ingevoerd voor huisuitzettingen.

De maatschappelijk werkers nemen systematisch contact op met alle personen die het voorwerp uitmaken van een uitzettingsbeslissing op het grondgebied van de gemeente. Voor elke situatie stellen ze een ontmoeting en een begeleiding voor. Ze zijn ook ter plaatse aanwezig tijdens de uitzettingen. Door hun werk konden uitzettingen reeds meermaals worden vermeden door te onderhandelen met de eigenaars en, desgevallend, financiële hulp om de huurschulden aan te zuiveren.

De **sector huisvesting** vervult vanuit preventief standpunt ook een reeks taken in samenwerking met vzw CBVV.

Deze dienst moet het gemakkelijker maken om een kwalitatieve woning te vinden, om de strijd aan te gaan met onhygiënische woningen en met leegstand, alsook om een Brussels woon- en huisvestingsbeleid te bepalen en te implementeren. Deze dienst heeft volgende doelstellingen:

- Informeren over de rechten en verplichtingen van de huurders en eigenaars
- Het vertrouwen herstellen tussen huurder en eigenaar
- Het publiek begeleiden bij de administratieve stappen
- Helpen bij het zoeken naar een woning
- Thuisbezoeken verzorgen en interventies uitoefenen bij de verhuurder
- De lijst met problematische woningen opstellen vanuit een preventief kader

Strijd tegen huisjesmelkers

De verschillende diensten van de sector huisvesting werken nauw samen en werken ook samen met de gemeentelijke/gewestelijke diensten, teneinde al onze gebruikers kwalitatieve woningen te kunnen aanbieden. Dankzij uiteenlopende gezamenlijke en weldoordachte acties kan de situatie efficiënt worden aangepakt, zeker op het vlak van onhygiënische woningen.

Vanaf 2021 zal, zoals gespecificeerd in de thematische prioriteiten, bijzondere aandacht worden verleend aan de strijd tegen huisjesmelkerij. Voor eind 2021 zal een kadaster van leegstaande en

onhygiénische

woningen worden opgemaakt en zullen alle juridische en administratieve bevoegdheden worden geactiveerd om deze pijler te optimaliseren.

Een vertrouwelijke samenwerking met de vrederechter van Sint-Gillis en

een 'goede verstandhouding' met de vrederechter hebben zijn kennis van onze diensten versterkt. Dankzij deze nabijheid kan hij, na een bezoek door de maatschappelijke werkers en door de renovatieadviseurs aan de onhygiënische woningen, op een weldoordachte manier mensen naar ons doorverwijzen en zich baseren op de technische verslagen van het CBVV.

Opleiding van de maatschappelijke werkers van de algemene dienst van DSZ

De huisvestingsdienst blijft voor de maatschappelijke werkers van de algemene dienst informatiesessies organiseren over de nieuwe huurwetgeving. Deze interessante ervaring wordt herhaald bij nieuwe aanwervingen of op specifiek verzoek van de sociale dienst.

Huisbezoeken met de VBIG

Tijdens huisbezoeken en in geval van twijfel over een potentieel gevaarlijke situatie met gas of met CO kan de huisvestingsdienst rekenen op de technische ondersteuning van de tak 'veiligheid binneninstallaties gas' van Sibelga. Dankzij deze efficiënte samenwerking kan een groot aantal gezinnen geholpen worden.

Uitlenen van verwarmingstoestellen en elektrische kookplaten

Dit materiaal wordt ter beschikking gesteld aan huurders bij wie de gastoevoer wordt afgesloten door SIBELGA als gevolg van een vaststelling van non-conformiteit van hun installatie tijdens een bezoek van CBVV (dienst Huisvesting of Eco & Co). Betaling van de **brandverzekeringspremies** en van het onderhoud van de verwarmingsketels door de algemene sociale dienst.

Engagementsverklaring tegen buitensporige huurprijzen

- Het OCMW ondersteunt een aantal Equipes Populaires bij hun acties tegen buitensporige huurprijzen
- Het OCMW neemt in samenwerking met verschillende organisaties deel aan de werkgroep van de BBRoW om het in werking getreden huurprijzenrooster te testen

Te bestendigen projecten

- Heropname van het 'Platform Huisvesting' van de 19 OCMW's, consolidering van de legitimiteit ervan en vraag voor steun bij de Federatie van Brusselse OCMW's
- Nauwe samenwerking met de dienst Renovatie en Energie en met Homegrade.brussels bij het bezoeken van onhygiënische woningen en de terugkoppelingen naar de eigenaars.
- Samenwerking met VBIG over de afsluitingen van gasleidingen in geval van bewezen gevaar.
- Uitlening van materiaal na een afsluiting door VBIG in samenwerking met Eco and Co.
- Collectieve informatiesessies over de verschillende aspecten rond huisvesting.
- Deelname aan de gemeentelijke en gewestelijke denkgroepen.
- Ontmoetingen met de partners om op de hoogte te blijven van hun opdrachten en bevoegdheden.
- Garanderen van bijscholing van de beambten op het vlak van huisvesting.

Uitgerolde acties

- Versterking van de band tussen de Dienst Huisvesting, Eco &Co en de Dienst Reno voor kwesties van woonbaarheid en veiligheid.
- Intensere samenwerking met de verschillende actoren op het vlak van huisvesting om actief woningen te zoeken.
- Aandacht besteden aan de preventie van huisuitzettingen.
- Versterking van de samenwerking met SVK om woningen ter beschikking te stellen voor gebruikers zonder woning (onbewoonbaar verklaard).
- Organisatie van ontmoetingen met eigenaars in Sint-Gillis om hen bewust te maken van en gerust te stellen over de situatie van ons publiek, om hen te informeren over de bijstand die het OCMW biedt aan de huurders.
- Voorstelling van opleidingen rond huisvesting voor de bewoners van SVK en van transitwoningen.
- Versterking van de individuele begeleiding van personen die een woning zoeken via La Table du Logement en in samenwerking met de Dienst Huisvesting.
- Samenwerking met vzw 'Loyers négociés': Opleiding van de MW's van de Sociale Dienst van het OCMW in verband met het bezoek van een woning.
- Bewustmaking van de politiediensten rond het belang van het indienen van een klacht en begeleiding in het geval van onwettige huisuitzettingen.

Schuldbemiddeling

In Sint-Gillis wordt de schuldbemiddeling gezamenlijk uitgevoerd door vzw CBVV, de sociale dienst en het Departement Volwassenenpreventie van het OCMW.

De schuldbemiddeling moet ervoor zorgen dat de gebruiker geen zware schuldenlast opstapelt en hem of haar een duurzame oplossing aanreiken met respect voor zijn of haar waardigheid.

Die doelstelling leidt tot twee complementaire interventiestrategieën:

- De minnelijke schuldbemiddelingsdienst
- De preventieacties (LVVV's, publicatie van themafiches, ...) met externe verspreiding (webplatformen en social media) voor de OCMW-gebruikers en mogelijk kwetsbare doelgroepen.

De dienst schuldbemiddeling heeft volgende doelstellingen:

- Sociale en administratieve ondersteuning bij zware schuldenlasten
- Hulp bij het opstellen van een budget en ondersteuning bij het budgetbeheer
- Verificatie van de geldigheid van de schuldvorderingen
- Onderhandelen van afbetalingsplannen en/of verzenden van insolventiebrieven

- Evaluatie of het gepast is te kiezen voor een 'collectieve schuldenregeling' of voor een 'onbeperkt uitstel van invordering'
- Opvolging op lange termijn afhankelijk van de situatie.

Beschikbaar voor elke inwoner van Sint-Gillis die financiële problemen heeft waardoor hij of zij niet meer in staat is om zijn of haar verplichtingen op een duurzame manier na te komen.

De kwestie van schulden aan internet- en gsm-operatoren zou net zoals de brandverzekering behandeld kunnen worden door het voorstel van een uniek contract voor de gebruikers, en dit na een marktstudie.

Uitdagingen in Sint-Gillis

Onze diensten stellen vast dat de personen die het zwaarst door schuldproblematiek worden getroffen, meestal tussen de 35 en 44 jaar zijn, alleenstaand zijn en moeten rondkomen met een vervangingsinkomen:

- De geleidelijke stijging van het publiek met een LL - ELL als gevolg van de openstelling van de tak schuldbemiddeling voor het publiek met een LL of ELL
- 14 % van ons publiek beschikt over een loon, een daling.

De diversiteit van het opgevolgde publiek toont aan dat de oorzaken van een zware schuldenlast legio zijn en dat het iedereen kan overkomen.

Laatste verwittiging voor vervolging (LVVV)

Deze collectieve preventieactie beoogt het 'beter voorkomen van een zware schuldenlast door de simulatie ervan'.

De doelstellingen bestaan uit:

- Mensen waarschuwen en sensibiliseren rond de problematiek van zware schuldenlast, van huisvesting, toegang tot energie en gezondheidszorg, en rond de oorzaken van een schuldenlast.
- Aanzetten tot nadenken over consumptie en budgetbeheer.
- Sensibiliseren rond verantwoord consumeren.
- Aanbieden van een andere didactische en interactieve tool.

Sensibilisering van het publiek

- Net zoals voor huisvesting werden de 'Tips van de maand' van de dienst schuldbemiddeling reeds geïntegreerd in de algemene communicatie van de instelling. Voor eind 2021 wordt een communicatieplan opgesteld en voorgesteld op het Comité voor maatschappelijke werking.
- Uitwerking van een tool voor telecommunicatieschulden: in onze dossiers stelden we een sterke stijging van dit soort schulden vast. We willen dus een tool uitwerken die onze gebruikers waarschuwt voor de gevaren van reclames voor een telefoon in combinatie met een abonnement.

Samenwerking met andere diensten en voorzieningen

- Versterkte samenwerking tussen het Departement Volwassenenpreventie, de sociale dienst en het CBVV, met als doel een continue en specifieke dienstverlening aan te bieden aan mensen met een leefloon of een equivalent leefloon.
- Deelname aan vergaderingen van het Steunpunt (GREPA) en de Sociale Coördinatie.

Uitgerolde acties

- Ontwikkeling van een collectieve infosessie of van een video voor mensen die in aanmerking komen voor een leefloon.
- Verbetering en verduidelijking van de methodologie die binnen de tak leefloon wordt toegepast > Verbetering en/of verduidelijking van de methodologie die binnen de cel wordt toegepast: ontwikkeling van een nieuwe methodologie voor onze interne werking, revisie van het kader voor de analyses van gas- en elektriciteitsfacturen, evaluatie van de kaders voor de maatschappelijke werkers van de algemene sociale dienst en binnen de tewerkstellingsdienst
- Ontwikkeling van een globale methodologische nota: Ontwikkeling van een methodologische nota rond de interne werking van de dienst schuldbemiddeling. Enerzijds om de opleiding van nieuwe werknemers en van stagiaires te vergemakkelijken, anderzijds om een referentie te bieden voor de bestaande werknemers van de dienst.
- Deelname aan de werkgroep Steunpunt: deelname aan alle themagroepen ter verbetering van de eigen praktijken van onze dienst.
- Ontwikkeling van een brochure met 'tips & tricks' voor geldbesparing, teneinde het publiek concrete informatie te blijven geven.
- Programmatie van 'partnerontmoetingen' om een goede kennis te houden van het netwerk van Sint-Gillis

Energie

Uitdagingen in Sint-Gillis

De bijzonderheid van de dienst energie is dat zij een oplossing wil bieden voor een bepaald probleem op basis van een algemeen beeld van de energiesituatie van het gezin. Om die reden hebben de geplande tussenkomsten niet alleen betrekking op de vereiste oplossing voor onbetaalde rekeningen, maar ook op de analyse van het verbruik en het onderschreven contract.

De door ons opgevolgde personen die het zwaarst zijn getroffen door de energieproblematiek, zijn tussen de 35 en 54 jaar oud. Ze zijn alleenstaand en leven met een vervangingsinkomen.

De dienst energie besteedt veel aandacht aan de strijd tegen de energiearmoede en verstrekt informatie over de voorwaarden van de vrijgemaakte energiemarkt.

De dienst kan bovendien ook energiefacturen analyseren (verbruik, gekozen contract, toepassing van het '*sociaal tarief*'), afbetalingsplannen onderhandelen met de energieleverancier, onder bepaalde voorwaarden het statuut '*beschermde klant*' invoeren, een verhoging van het elektrisch vermogen vragen indien er een stroombegrenzer aanwezig is, toegang verlenen tot het *energiefonds* van het OCMW en contact leggen met 'Eco&Co' (preventie via workshops en de 'energieadviseur').

Systematische analyse van het verbruik

In het verlengde van de strijd tegen non-take-up en de moeilijke bijstandsinschatting in de tweedelijnsdienstverlening stelt de dienst voortaan ook een systematische verbruiksanalyse voor bij alle 'energieopvolgingen' en in het geval van bijstands aanvragen aan het OCMW.

Uitgerolde acties

- Energieboekje

Bij energieopvolgingen ontvangen de opgevolgde personen een overzicht van de verbruiksoptname van de elektriciteits-, gas- en watermeters. Zo kunnen ze de verbruiksoptnames invoeren en deze overzichten aan ons bezorgen voor een energieanalyse. Op basis hiervan kunnen we een waterlek, een slechte werking of een meteromleiding vaststellen.

- Energiemap voor de maatschappelijke werkers

Deze map werd opgesteld ter promotie van de Eco&Co-workshops en om het publiek zijn weg te laten vinden naar onze diensten. Deze bevat allerlei informatie over onze dienst (brochure met workshops, verklarende flyers en andere documenten) die de MW's gebruiken tijdens individuele afspraken.

- Ondertekening van een overeenkomst met de Compagnons dépanneurs.

Met de ondertekening van deze overeenkomst willen we de herstelling en/of plaatsing van de vereiste apparatuur garanderen om een teveel aan verbruik als gevolg van een lek te vermijden.

Daarnaast zullen er inspanningen geleverd worden om de standaarddocumenten van de dienst energie up-to-date te houden.

- Revisie van het kader voor factuuranalyses

Opmaak van een kader voor de analyses van gas- en elektriciteitsfacturen zodat steeds dezelfde info wordt verstrekt.

De dienst Eco&Co

De dienst Eco&Co bestaat uit twee 'energieadviseurs' en organiseert collectieve workshops rond verstandig energieverbruik.

De adviseurs evalueren de energieprestaties van woningen en duiden verbeterpunten aan (energieaudit). Na de audit zorgen ze voor begeleiding bij de uitvoering van de te ondernemen acties (sociale begeleiding voor energie).

Ze zorgen voor technische interventies die de facturen doen dalen en het comfort in de woning verhogen (met de steun van de 'Eco-Werkers').

Ze begeleiden mensen bij het analyseren van hun contract en bij het vergelijken van het aanbod van verschillende leveranciers (afspraak 'veranderen van energieleverancier').

Eco&Co organiseert collectieve workshops rond de actuele uitdagingen: energie, huisvesting, voeding, preventie van zware schuldenlast, gezondheid, milieu enz.

Deze workshops hebben verschillende doelstellingen:

- Kennis overbrengen die onmiddellijk in de praktijk kan worden toegepast.
- Gebruikmaken van de ervaring en de kennis van de deelnemers.
- De reeds beschikbare middelen inzetten en de uitwisseling van kennis aanmoedigen.
- Animaties ontwikkelen die zo goed mogelijk aansluiten bij de bezorgdheden van ons publiek en die bepaalde problemen helpen voorkomen.

- Deelnemers mobiliseren aan de hand van dynamische en participatieve animaties.
- Verbintenissen creëren.
- Samenwerken met het publieke netwerk en het verenigingsnetwerk van Sint-Gillis.

Samenwerking met andere diensten en voorzieningen

- Deelname aan het project van de Sociale Kruidenier en de ontwikkeling van nieuwe tools rond voeding en gezondheid.
- Betrekking van de preventiemedewerker bij de vergaderingen van de 'groep gezondheid' van de sociale coördinatie.

Uitgerolde acties

- Verhoging van het aantal begunstigden dat toegang krijgt tot de energieaudits.
- Opmaak van een opvolgings-'energiedossier' voor de gebruikers: regelmatige inschrijvingen van het verbruik.
- Versterking van de deelname van het publiek van Sint-Gillis aan de collectieve workshops: invoering van een aantal systemen om de promotie van de Eco&Co-workshops nieuw leven in te blazen.

DE ADMINISTRATIE EN HET FINANCIËEL PLAN

Het departement human resources

Doelstelling van het departement

De doelstelling van het departement human resources sluit aan bij de doelstelling van het volledige OCMW, namelijk:

"Het OCMW is een proactieve administratie die de competenties van zijn teams en de 'bekwaamheidsvorming' van zijn werknemers ontwikkelt door een duidelijk en aantrekkelijk werkkader aan te bieden in een aangenaam klimaat met doorgroeimogelijkheden."

"Het stelt het individu centraal in zijn werking en streeft naar efficiëntie, en dit met respect voor zijn omgeving teneinde vertrouwen op te wekken. Het ontwikkelt een inclusieve en positieve perceptie ten dienste van de bevolking."

A. De herstructurering van de dienst

Met het oog op een betere werking van de dienst en de uitvoering van zijn taak is een herstructurering van de dienst aangewezen. Voor de voorbereiding van deze herstructurering, die in 2021 moet worden uitgevoerd, zullen we een beroep doen op een externe specialist.

Doel is enerzijds om van een specialisatiemodel uit te groeien in een algemener model, en anderzijds om de HR-dienst zich meer te laten richten op de proactiviteit van de behoeften van de werknemers, en meer focus te leggen op de relatie klant-werker. Er zullen twee takken worden opgericht: een dienst administratie en een dienst talentenbeheer.

De dienst administratie zou de takken GAP, HRM en Payroll in hun huidige toestand omvatten. Dossierbeheerders begeleiden de werknemer vanaf hun indiensttreding tot bij hun vertrek. Ze zouden daarbij fungeren als contactpersoon.

Het zeer gevarieerde werk van de dossierbeheerders vergt een aantal nieuwe competenties en extra kennis. De dossierbeheerders vormen ook een oplossing voor de noodzaak om back-ups te organiseren voor de HRM-leden (delen van kennis).

De payroll-tak staat in voor alles wat met de uitbetaling en het verwerven van financieringen betreft (subsidies).

Met de oprichting van een dienst talentenbeheer beoogt het departement de ontwikkeling van 'soft-HR' binnen de instelling: enerzijds het bieden van ondersteuning bij de selecties en de evaluatie van de personeelsleden en anderzijds de invoering van een tak opleiding en ontwikkeling van het personeel.

Met de oprichting van een dienst talentenbeheer zullen we in 2021 twee projecten uit 2019 kunnen afronden en uitrollen: het project van de strijd tegen absentisme en de afronding van het Columbus-project. De uitrol van het absentismedoelproject liep vertraging op door de annulering van de

opleiding van het omkaderend personeel als gevolg van het coronavirus. De opleiding van het omkaderend personeel moet gebeuren vooraleer

het plan in werking kan treden. Parallel met de hervorming van het integratieplan voor OCMW-gebruikers superviseert deze dienst overigens de ontwikkeling van het personeel. Deze dienst zal in lijn met het sociaal handvest een plan opstellen voor de verwerving van individuele vaardigheden.

In 2021 wordt het evaluatiebeleid aangepast aan de vereisten van het sociaal handvest. Bovendien zal de oprichting van deze dienst ervoor zorgen dat de vacaturetijd bij een geplande aanwerving zal verminderen.

Deze herstructurering wordt ook begeleid door een herdefiniëring van de interne procedures.

Ze biedt de kans om de rol van HRM binnen de instelling en haar relatie met de andere diensten te verduidelijken en opnieuw te bepalen. Er zal een actieplan worden opgesteld om de informatie-uitwisseling te verbeteren.

In 2021 zal het accent liggen op de samenwerking met de dienst SPI. Er zal ook een actieplan worden uitgewerkt met de operationele doelstellingen.

In het kader van de nieuwe organisatie van de dienst zullen de reeds bestaande regelingen ter promotie van duurzame verplaatsingen van ons personeel extra benadrukt worden. De nieuwe dienst voor talentenbeheer zal instaan voor de ontwikkeling en communicatie van dit beleid.

Het spreekt voor zich dat een herstructurering van een dienst samengaat met een betere inrichting van de kantoren. Ter voorbereiding van de verhuis zal er een participatieve uitwisseling plaatsvinden over de uitrusting en de opstelling van de bureaus. We zullen het ontwerp van een ontvangstbureau onderzoeken en uitvoeren. Hier kunnen contracten ondertekend worden en een-op-eengesprekken georganiseerd worden. De dossierbeheerders zullen ook permanenties organiseren in Residentie Les Tilleuls.

B. De projecten

Op de werkvloer werd 2020 overschaduwd door de coronacrisis. Om ieders gezondheid te beschermen, moesten we onze werkwijze opnieuw organiseren en aanpassen.

Door de gezondheids crisis werd het OCMW verplicht om het personeel te laten thuiswerken. Het gaat om crisisgebonden thuiswerk, wat de discussie opende over regelmatig thuiswerk. Dit regelmatige thuiswerk wordt in 2021 verder besproken. Bovendien nopen de afwezigheden van bepaalde diensten, in combinatie met het thuiswerk, tot een andere omkadering van het personeel. Het contact tussen collega's werd tot een minimum herleid. Collegialiteit en cohesie tussen de werknemers zullen bijzondere aandacht vereisen, net zoals de organisatie van een teambuilding in 2021, op voorwaarde dat de coronamaatregelen dit toelaten.

Er is een inhaalbeweging nodig op het vlak van wetten en regels binnen het OCMW. De besluitenhandvesten van 4 mei 2017 moeten in de instelling geïntegreerd worden (algemene bepalingen inzake: (1) opleiding; (2) aanwerving, promotie en interne mobiliteit; (3) geldelijk statuut en weddeschalen; (4) personeelsevaluatie en (5) niveaus, rangen en graden). Vanaf januari 2021 treedt een nieuwe versie van het arbeidsreglement in werking. Begin 2021 plannen we een communicatieplan om de werknemers voldoende te informeren. Het administratieve en geldelijke statuut moet bijgewerkt worden, net zoals de evaluatieformulieren.

Over het algemeen wenst het HRM-departement zijn plaats en rol binnen de instelling opnieuw op te eisen: het departement zal een diversiteitsplan opstellen en blijft werken aan de invoering van een verplaatsingsplan.

Eind 2020 werd het personeelskader aangepast om bepaalde posten te harmoniseren en andere uit te lichten.

De HRM-dienst zal een meer dynamische interne en externe communicatie toepassen. HRM zal in dialoog treden met de tak communicatie voor de verspreiding van informatie en communicaties naar alle personeelsleden.

Beide diensten zullen samenwerken aan een maandelijkse nieuwsbrief. Er zullen nieuwe communicatietools worden ontwikkeld en geëvalueerd, zoals video's en videoconferentiesessies. HRM zal zich ook focussen op een communicatie naar het volledige omkaderend personeel.

Voor het welzijn op het werk zal HRM streven naar een continue verbetering en zal het de opleidingen voor het lijnmanagement, dat een sleutelrol speelt in het welzijn van de werknemer, voortzetten en herhalen. Het OCMW zal ervoor zorgen dat alle werknemers info krijgen over hun bestaande rechten en tools.

Disciplinaire sancties zijn helaas noodzakelijk. HRM zal procedures invoeren waarmee de rol van de dienstverantwoordelijken, de secretaris-generaal, de besluitvormende organen en het HR-departement bepaald kan worden. Het gaat om aangepaste procedures die rekening houden met de eigenheden van het personeelslid (interne/externe werknemers art.60, contractuele en vast benoemde werknemers).

Digitalisering (prikken, archiveren, personeelsdossiers, beheer van post enz.) is een ander project dat op dit moment zeker niet verwaarloosd mag worden. HRM trekt resoluut de digitale kaart. Er zal een actieplan op middellange en lange termijn worden opgesteld.

HRM zal de Nederlandse kennis van zijn personeel in kaart brengen. De personeelsleden die de andere landstaal niet vaardig zijn en die geen taalcertificaat van Selor ontvingen, worden verondersteld actief te werken aan het verwerven van de andere taal. Bij het ondertekenen van hun arbeidsovereenkomst verklaren ze namelijk om hun certificaat binnen een termijn van twee jaar te behalen.

Het departement human resources zal een plan opstellen om de werknemers aan deze verplichting te herinneren, en hen tegelijk aan te moedigen tot het volgen van taallessen. Daarnaast zullen we inspanningen leveren om meer Nederlandstalig of tweetalig personeel aan te werven, zeker voor een aantal sleutelfuncties zoals de communicatiedienst, de maatschappelijke werkers en het steunpunt.

Ten slotte zal HRM bijzondere aandacht besteden aan zijn relatie met Residentie Les Tilleuls. HRM zal actiever optreden in de opmaak van het plan rond opleidingen, aanwervingen, informatie naar de werknemers en implementering van de regels. HRM zal de directie van Residentie Les Tilleuls ondersteunen.

Budget 2021

1. Gemeentelijke dotatie

Het budget vermeldt een dotatie van € 19.092.354, wat € 1.024.465 meer is ten opzichte van de initiële begroting van 2020, ofwel een stijging van 5,67%.

Deze dotatie is € 723.912,83 hoger dan de initieel voorziene dotatie in het meerjarenplan van 2019-2021. We hielden rekening met de meest recente indexeringsprevisies van het planbureau. Deze previsies gaan ervan uit dat de gezondheidsindex in januari 2022 wordt overschreden, dus dat er in 2021 geen indexering is van de sociale uitkeringen en salarissen.

Evolutie van de dotatie ten opzichte van de rekening van 2019

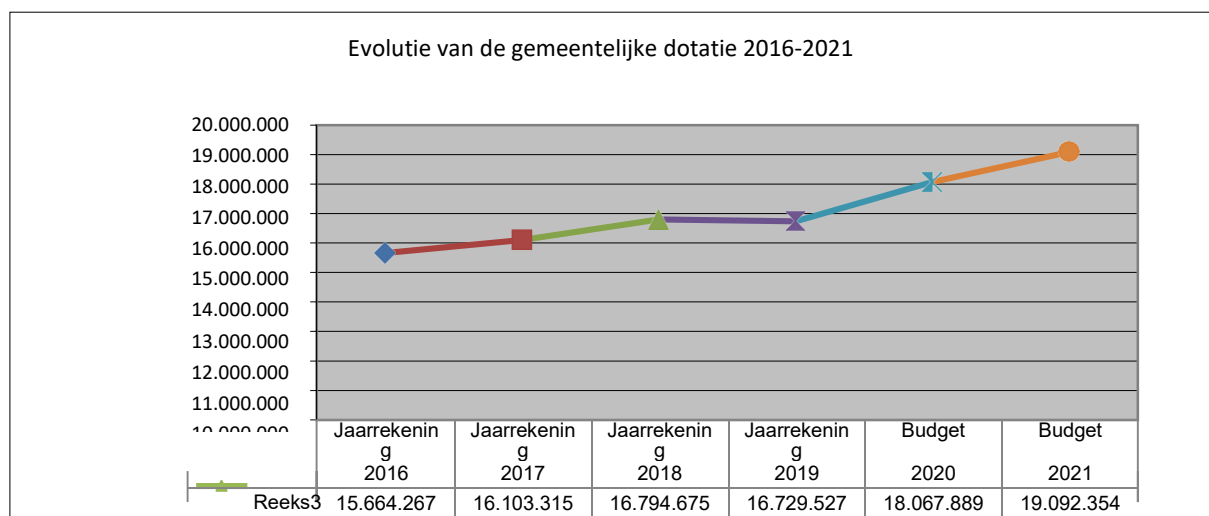
De dotatie in de rekening van 2019 bedroeg € 16.729.526,91. Deze dotatie was enerzijds het resultaat van het eigen boekjaar en anderzijds van het overgedragen resultaat van boekjaar 2018. Rekening houdend met dit overgedragen resultaat en het tegoed dat in 2019 werd gegenereerd, kunnen we stellen dat, om in evenwicht te zijn, de gemeentelijke dotatie voor 2019 het volgende had moeten bedragen: € 16.729.526,91 - € 241.925,96 (tegoed van de rekening 2019) + € 1.095.780,66 (overgedragen resultaat van de rekening 2018) = € 17.583.381,61.

De dotatie in het budget 2021 stijgt met € 2.362.827,09 in vergelijking met de dotatie van 2019 (ofwel 14,12%).

Vergeleken met het cijfer van de gecorrigeerde dotatie (rekening houdend met het overgedragen resultaat van boekjaar 2018 en het tegoed van de rekening 2019), bedraagt de stijging € 1.508.972,84, ofwel 8,58%.

Evolutie gemeentelijke dotatie 2016-2021

Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Budget 2020	Budget 2021
€ 15.047.717,47	€ 15.503.615,00	€ 16.297.228,00	€ 16.324.640,15	€ 17.686.839,00	€ 18.790.662,00
€ 616.549,53	€ 599.700,00	€ 497.447,00	€ 404.886,76	€ 381.050,00	€ 301.692,00
€ 15.664.267,00	€ 16.103.315,00	€ 16.794.675,00	€ 16.729.526,91	€ 18.067.889,00	€ 19.092.354,00

2. Voornaamste verklaringen voor deze stijging van de dotatie tussen 2019 en 2021:

A) Personeelslasten € 25.875.586 (stijging personeelskosten + € 3.634.613)

bewegingen met impact	verhogingen	dalingen
indexering in 04/2020	€ 258.000,00	
baremaverhogingen	€ 450.100,00	
Maaltijdcheques (€ 6)	€ 441.615,00	
hospitalisatieverzekering	€ 112.088,00	
aanmoedigingspremie Iriscare (ontvangen subsidie € 148.434) impact dotatie 32060	€ 180.494,00	
pensioenen ten laste		€ 146.565,00
ART 60		€ 185.483,00
Treinabonnement	€ 11.850,00	
Transformaties 17 posten art. 60 in 8 posten activa (goedgekeurd in budget 2020)	€ 50.000,00	
Verschuiving van hulpverleners van d2 naar c2	€ 46.500,00	
Verwezenlijking van wijziging kader	€ 53.000,00	
nieuwe post gezinshulp (collectief violette) (cfr. 2020)	€ 35.000,00	
volledige reorganisatie van de dienst HR+ DHR volledig jaar	€ 312.000,00	
TOTAAL PERSONEELSBEWEGINGEN MET IMPACT	€ 1.950.647,00	€ 332.048,00
bewegingen zonder impact	verhogingen	dalingen
coronagerelateerde verplichtingen (subsidie GGC schijf B)	€ 983.760,00	
coronagerelateerde verplichtingen (subsidie GGC schijf A)	€ 150.000,00	
MIVB-abonnementen	€ 68.943,00	
Terugbetalingen woon-werkverplaatsingen (met de fiets, te voet)	€ 23.070,00	
personeel SVK	€ 98.000,00	
personeel Maison de l'Adolescence	€ 208.990,00	
personeel Maraude	€ 40.000,00	
TOTAAL PERSONEELSBEWEGINGEN ZONDER IMPACT	€ 1.572.763,00	€ -
ALGEMEEN TOTAAL	€ 3.523.410,00	€ 332.048,00

Vergelijkend overzicht personeelslasten

Diensten	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Budget 2020	Jaarrekening 2020	Budget 2021
algemene ontvangsten en uitgaven 0020	€ 22.457,28	€ 23.275,13	€ 106.055,09	€ 59.565,51	€ 100.000,00	€ 16.624,49	€ 50.000,00
Algemene administratie 1230	€ 3.603.930,74	€ 3.558.533,39	€ 3.668.217,14	€ 3.747.983,44	€ 4.178.046,00	€ 4.082.472,20	€ 4.351.647,00
Privépatrimonium 1290	€ 131.497,32	€ 146.585,52	€ 167.315,39	€ 207.272,44	€ 198.513,00	€ 245.114,79	€ 305.132,00
Pensioenen ten laste van OCMW 1310	€ 1.824.929,93	€ 1.923.690,65	€ 1.892.524,39	€ 1.989.764,15	€ 2.039.800,00	€ 1.952.731,74	€ 1.946.080,00
Pensioenen ten laste van OCMW ziekenhuis in vereffening 1320	€ 561.208,77	€ 536.371,58	€ 454.272,55	€ 413.181,51	€ 389.500,00	€ 331.533,90	€ 310.300,00
Technische dienst 1370	€ 685.868,48	€ 701.911,72	€ 764.054,40	€ 766.418,23	€ 823.017,00	€ 816.891,92	€ 915.392,00
Sociale dienst en dienst volwassenenpreventie 8320	€ 4.032.370,67	€ 4.107.087,73	€ 4.418.423,18	€ 4.785.881,53	€ 5.188.757,00	€ 5.110.427,45	€ 5.897.714,00
Sociale bijstand verhoging 10% -hervorming GPMI 83208		€ 117.910,16	€ 164.366,57	€ 121.736,01	€ 106.425,00	€ 103.331,10	€ 109.331,00
Gemeenschapsrestaurant 8323	€ 212.771,68	€ 188.224,15	€ 217.375,37	€ 197.894,13	€ 240.430,00	€ 224.496,99	€ 250.856,00
RLT 8341	€ 5.008.572,53	€ 5.094.457,82	€ 5.260.188,18	€ 5.250.310,46	€ 5.776.075,00	€ 5.871.621,45	€ 6.477.262,00
Dienst jeugd 8352	€ 295.969,04	€ 283.758,85	€ 321.434,27	€ 348.604,62	€ 369.113,00	€ 354.450,00	€ 488.440,00
LOI (lokaal opvanginitiatief) 8360	€ 66.361,04	€ 43.742,94	€ -	€ 6.180,20	€ 9.611,00	€ 22.432,00	€ -
Gezins hulp 8441	€ 472.946,12	€ 475.152,06	€ 486.380,41	€ 537.278,01	€ 583.233,00	€ 594.499,26	€ 623.950,00
Huishoudhulp 8448	€ 70.436,30	€ 97.359,04	€ 106.573,95	€ 113.746,21	€ 145.912,00	€ 150.787,28	€ 178.923,00
Tewerkstellingsdienst 84492	€ 1.363.902,96	€ 1.474.837,51	€ 1.526.254,48	€ 1.716.273,56	€ 1.876.810,00	€ 1.795.253,48	€ 2.177.160,00
Art. 60 844921	€ 2.358.594,43	€ 2.142.838,75	€ 2.119.335,38	€ 1.978.882,04	€ 2.017.930,00	€ 1.723.455,18	€ 1.793.399,00
(ptp en activa plus in 2016) 844924	€ 586,68	€ -					
Algemeen totaal	€ 20.712.403,97	€ 20.915.737,00	€ 21.672.770,75	€ 22.240.972,05	€ 24.043.172,00	€ 23.396.123,23	€ 25.875.586,00

B) Werkingskosten + € 3.955.360 (+ € 528.040)

De budgettaire omzendbrief laat een stijging met 2,3% tegenover de rekening van 2019 toe, wat neerkomt op een stijging met € 78.828. Met een stijgingsvoet van 15,41% in het budget 2021 overschrijden de werkingskosten deze doelstelling met € 449.213.

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Budget 2021
Algemene administratie	€ 1.143.540,68	€ 1.229.804,29	€ 1.120.486,99	€ 1.266.050,00
Privépatrimonium	€ 3.460,93	€ 15.941,35	€ 7.155,96	€ 36.930,00
Algemene dienstverlening	€ 13.467,58	€ 13.807,87	€ -	€ 14.400,00
Ziekenhuis in vereffening	€ 3.412,29	€ 2.792,17	€ -	€ 2.200,00
Technische dienst	€ 23.421,83	€ 23.864,06	€ 20.482,17	€ 29.310,00
Sociale Hulpverlening	€ 52.541,32	€ 93.416,00	€ 113.081,19	€ 127.030,00
Woon-zorgcentrum	€ 2.178.388,48	€ 1.932.975,23	€ 1.855.774,95	€ 1.905.100,00
CEMO	€ 44.608,18	€ 46.334,34	€ 45.782,59	€ 47.000,00
LOI		€ 26.441,43	€ 23.305,35	€ 27.540,00
Gezins hulp en senioren hulp	€ 3.673,62	€ 38.990,09	€ 39.667,62	€ 48.340,00
Schoonmaakdienst		€ -		€ -
Tewerkstellingsdienst		€ 2.952,25	€ 3.428,52	€ 3.700,00
Art. 60		€ -		€ 300.000,00
Covid			€ 205.149,54	€ 147.760,00

TOTAA L	€ 3.466.514,91	€ 3.427.319,08	€ 3.434.314,88	€ 3.955.360,00
--------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Werkingskosten met impact op de gemeentelijke dotatie (+/- € 117.500)

- Tenlasteneming van een deel van het loon van de coördinator van het gezondheidsproject (project met OCMW Brussel Stad) € 6.248
- Vernieuwing leasing auto (overgang naar elektrisch voertuig) € 10.000
- Nieuwe software (AVG, voorraadbeheer, opleiding) + beheer van IT-dienst € 65.000
- Telepolitie € 3.160
- Budget communicatie € 15.000
- Verhoging van de bijdrage aan de Vereniging van Steden en Gemeenten € 600
- Werkingskosten voor gebouw sis Bosniëstraat 22 € 17.530

Werkingskosten zonder impact op de dotatie (+/- € 473.000)

- Voor covid (gesubsidieerd) € 147.760
- Voor MADO (gesubsidieerd) € 26.000
- Opleidingskosten art. 60 (gesubsidieerd) € 300.000

C) Herverdelingskosten € 33.568.780 (+ € 2.913.006)

- Leefloon 70% + € 2.321.936 (waarvan 30% ten laste van de dotatie, ofwel 696.580 verminderd met € 225.000 (15% van de subsidie extra voor leefloon door corona). Berekening op gemiddelde basis van 2020. De impact van de coronacrisis op uitgaven voor leefloon voor 2021 schatten we op +/- € 1.500.000.
- Leefloon 100% + € 299.591
- Coronasteun € 692.000 (gesubsidieerd)
- De nettokosten van de bijstand stijgen met +/- € 474.000 in 2021 ten opzichte van 2019.

BIJSTAND voor lasten	Jaarrekening 219	Jaarrekening 2020	Budget 2021	verschil 19-21	impact 21-19	impact 21-20
8320/33300/01	€ 396.439,16	€ 377.250,63	€ 380.000,00	- € 16.439,16	€ -16.439,16	€ 2.749,37
8320/33310/05	€ 14.308.063,55	€ 16.602.209,58	€ 16.630.000,00	€ 2.321.936,45	€ 471.580,94	€ 317.932,00
8320/33400/01	€ 391.869,00	€ 317.178,99	€ 350.000,00	- € 41.869,00	€ -41.869,00	€ 32.821,01
8320/33400/02	€ 101.283,00	€ 83.354,17	€ 90.000,00	- € 11.283,00	€ -11.283,00	€ 6.645,83
8320/33400/03	€ 42.865,00	€ 43.174,75	€ 43.000,00	€ 135,00	€ 135,00	€ -174,75
8320/33400/04	€ 207.881,00	€ 257.785,71	€ 260.000,00	€ 52.119,00	€ 52.119,00	€ 2.214,29
8320/33400/06				- €	€ -	€ -
8320/33400/08				- €	€ -	€ -
8320/33400/11	€ 484.966,00	€ 594.605,00	€ 605.000,00	€ 120.034,00	€ 120.034,00	€ 10.395,00
8320/33400/13				- €	€ -	€ -
8320/33400/14	€ 90.382,00	€ 123.913,00	€ 125.000,00	€ 34.618,00	€ 34.618,00	€ 1.087,00
8320/33400/22	€ 158.845,00	€ 131.417,67	€ 135.000,00	- € 23.845,00	€ -23.845,00	€ 3.582,33
8320/33400/23	€ 241.560,00	€ 263.769,31	€ 260.000,00	€ 18.440,00	€ 18.440,00	€ -3.769,31

8320/33400/25	€ 491.766,00	€ 377.313,60	€ 430.000,00	- € 61.766,00	€ -61.766,00	€ 52.686,40
8320/33400/34				- €	€ -	€ -
8320/33400/35				- €	€ -	€ -
8320/33400/36	€ 229.038,00	€ 216.537,00	€ 220.000,00	- € 9.038,00	€ -9.038,00	€ 3.463,00
83208/33400/37						€ -
832040/33300/01	€ 100.342,00	€ 69.958,34	€ 70.000,00	- € 30.342,00	€ -30.342,00	€ 41,66
832041/33300/01	€ 117.679,00	€ 93.858,90	€ 94.000,00	- € 23.679,00	€ -23.679,00	€ 141,10
832050/33400/01	€ 67.384,00	€ 62.510,01	€ 63.000,00	- € 4.384,00	€ -4.384,00	€ 489,99
TOTAL	€ 17.430.362,71	€ 19.614.836,66	€ 19.755.000,00	€ 2.324.637,29	€ 474.281,78	€ 430.304,92

D) Leningslasten 1.163.426 (+ € 433.849)

- De rentelasten op leningen stijgen met € 116.472
- De schuld, dus de afschrijvingslasten, stijgt met € 320.729

Het renovatieproject van het woon-zorgcentrum heeft in 2021 een impact van +/- € 150.000 rentelasten en +/- € 53.700 afschrijvingen op deze investeringsuitgaven.

De andere investering met grote impact op deze uitgaven is de renovatie van de gebouwen van 'le Pigeonnier', die de lasten beïnvloedt met € 65.600 afschrijvingen en € 14.800 rente.

Het vernieuwingsbeleid van het informaticapark (soft- en hardware) heeft een invloed van +/- € 195.000 op deze uitgaven.

Investerings / Leningslasten				
	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Gewijzigd budget 2020	Budget 2021
1040/21100/01	€ 46.169,44	€ 47.650,96	€ 55.147,00	€ 52.075,00
1040/91100/51	€ 253.354,74	€ 407.002,81	€ 573.593,00	€ 615.154,00
1240/21100/01	€ 4.241,81	€ 4.697,71	€ 4.889,00	€ 4.750,00
1240/91100/51	€ 8.522,27	€ 9.640,18	€ 17.549,00	€ 18.293,00
1370/21100/01				
1370/91100/51				
8320/21100/01	€ 549,52	€ 554,73	€ 501,00	€ 481,00
8320/91100/51	€ 6.685,50	€ 6.491,84	€ 8.994,00	€ 8.132,00
8323/21100/01		€ 61,00	€ 149,00	€ 119,00
8323/91100/51				
8341/21100/01	€ 37.758,01	€ 64.562,00	€ 88.034,00	€ 173.216,00
8341/91100/51	€ 137.913,66	€ 188.759,49	€ 313.650,00	€ 291.041,00
8352/21100/01	€ 16,29	€ 14,74	€ 20,00	€ 20,00
8352/91100/51	€ 139,51	€ 141,50	€ 150,00	€ 145,00
Totaal OCMW	€ 495.350,75	€ 729.576,96	€ 1.062.676,00	€ 1.163.426,00

E) Impact corona

Het aandeel van de coronacrisis in de bedragen van het leefloon 70% schatten we op +/- € 1.500.000. De impact van dit bedrag op het jaarresultaat bedraagt € 225.000 (rekening houdend met de 15% extra tussenkomst).

De gevolgen van deze pandemie laten zich ook voelen op de ontvangsten (hoofdzakelijk in het woon-zorgcentrum). Zo is er een duidelijke daling van het aantal bewoners in ons woon-zorgcentrum. We verwachten in 2021 een gemiddelde van 117 inwoners. Deze daling qua aantal bezoekers brengt het verlies aan inkomsten voor 2021 op minimaal € 775.000. Ten opzichte van 2019 zou er een verlies zijn van € 987.999 (157 verwachte bewoners), ten opzichte van 2020 € 463.561,41 (148 verwachte bewoners) en ten opzichte van de voorspellingen van het plan 2021 € 1.013.310 (148 verwachte bewoners).

In 2020 werd het verlies aan inkomsten gedeeltelijk gedekt door een uitzonderlijk subsidie van Iriscare van +/- € 274.000. Voor 2021 vertrekken we van een bedrag van € 270.000 als uitzonderlijke subsidie.

F) Ontvangsten uit prestaties

De ontvangsten uit prestaties zijn gebudgetteerd op € 6.247.806. Dat is een daling van € 603.365 ten opzichte van de rekening van 2019. Ten opzichte van het initiële budget van 2020 vertegenwoordigt dit een daling met € 853.545.

Deze ontvangsten bestaan enerzijds uit personeelssubsidies, en anderzijds uit toekenningen voor prestaties die het OCMW heeft uitgevoerd.

De ontvangsten voor terbeschikkingstellingen van werknemers onder artikel 60 werden geraamd op € 492.000, waarvan € 344.000 afkomstig is van de gemeente. Dit komt overeen met +/- 34 artikel 60

G) Ontvangsten uit overdrachten

De geraamde gebudgetteerde ontvangsten uit overdrachten ter waarde van € 36.994.388 (exclusief gemeentelijke dotatie) voor 2021 stijgen met € 2.433.820 ten opzichte van het budget van 2020, een stijging met 7,04%.

In vergelijking met de rekening van 2019 stijgen deze ontvangsten met € 3.523.860, ofwel 10,53%. Een zeer aanzienlijk deel van deze stijging is het gevolg van de gebudgetteerde stijging van leeflonen (+/- € 2.149.000 ten opzichte van 2019).

Qua nieuwe subsidies is er de subsidie € 50-premie (covid) voor € 333.000 (= uitgaven); de uitzonderlijke subsidies van Iriscare (RLT) van € 270.000; € 300.000 voor opleiding van art. 60§7 (= uitgaven) en de subsidie Begeleid Wonen € 273.000, die voordien in prestatiegebonden inkomsten zat.

H) Investering

BOEKING	Type	Bedrag:
1040/71200/51	Plannen en studie ongoing	€ 22.809,60
Studie onthaal Bernier		
bijkomende erelonen voor architect Pigeonnier cfr. dec. zaak 17/12/20		
1040/71200/54	Aankopen van roerende rechten	€ 12.000,00
Vernieuwing institutionele licenties		
1040/72200/51	Bouw, grote herstellingswerken, transformaties gebouwen van centrale adm.	€ 600.000,00
Zaal Fernand Bernier Fase I		
Werken onthaal Bernier		
Werken kantoorruimte		
Investering Schindler 15		
1040/72300/51	Onderhoud gebouwen van centrale adm.	€ 103.000,00
Wettelijke aanpassing lift Bernier		
Vervanging ventilatiegroep boekhouding/Eylenbosch/Bernier		
Signalisatie centrale administratie		
1040/74100/55	Aankoop van meubels centrale adm.	€ 67.000,00
Vernieuwing meubels en bureaustoelen		
Uitrusting ECAM		
1040/74200/54	Aankoop van verwarmingstoestellen	€ 10.000,00
Aankoop machine-gereedschap		
1040/74200/55	Aankoop van IT- en administratief materiaal	€ 50.000,00
Vernieuwing pc's, telefoons en andere hardware		
aankoop gsm + uitrusting thuiswerk		
Aankoop server en router voor Redondance		
8341/72200/53		€ 120.000,00
Addenda ARTES		
8341/72300/53	Onderhoud opslaggebouwen en/of	€ 75.000,00
Noodzakelijke olieverstuiver		
Vervanging garagepoort assistentiewoning		
Signalisatie woon-zorgcentrum nieuwe gebouwen		
Vervanging oproepsysteem verplegers assistentiewoning		
8341/74100/59	Aankoop medische en verzorgingsmeubels van verblijfsruimtes	€ 25.000,00
Medische en verzorgingsmeubels, uitrusting vleugel A1		
8341/74200/53	Aankoop van onderhoudsmateriaal	€ 3.000,00
Aankoop van onderhoudsproducten		
8341/74200/55	Aankoop van IT- en administratief materiaal	€ 30.000,00
Antenne en dect-toestellen woon-zorgcentrum		
8341/74200/57	Aankoop van keuken- en restaurantmateriaal	€ 15.000,00
Vernieuwing keukenuitrusting		
8323/72300/52	Onderhoud van de gebouwen van de algemene diensten	€ 75.000,00
Ramen en dak Maison des Solidarités		
8790/74200/55	Aankoop van IT- en administratief materiaal	€ 50.000,00
aankoop IT-materiaal in het kader van thuiswerk (corona)		
TOTAAL		€ 1.257.809,60

Voor 2021 werden voor € 1.257.809.60 investeringen geraamd. €

1.202.000 van deze investeringen worden gefinancierd via lening.